

REPUBLIKA

Rok XV.

ŁÓDŹ, SOBOTA, 27 LISTOPADA 1937 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

№ 326

WIĘKSZOŚĆ OZONOWA W SEJMIE I SENACIE

Do klubu parlamentarnego O.Z.N. miało zgłosić akces 220 posłów i senatorów

WARSZAWA, 26 listopada.

W związku ze zbliżaniem się terminu zwołania sesji zwyczajnej sejmu i senatu, uległy przyspieszeniu prace nad ukonstytuowaniem klubu parlamentarnego O.Z.N.

Wedle danych, pochodzących z kół zbliżonych do płk. Koca, ZGŁOSIŁO PRZYSTAPIENIE DO KЛУBU O.Z.N. OKOŁO 220 POSŁÓW I SENATORÓW,

co jest liczbą bardzo dużą, zważywszy,

że w tej chwili łącznie sejm i senat liczą 292 posłów i senatorów.

W początkach nadchodzącego tygodnia, a prawdopodobnie już w poniedziałek najbliższy, odbędzie się w sali Resursy Obywatelskiej w Warszawie pod przewodnictwem płk. Koca walne zebranie członków klubu parlamentarnego O.Z.N. Tematem obrad będzie dyskusja regulaminu nowego a PIERWSZEGO W OBECNYM PARLAMENTCIE KLUBU POLITYCZNEGO.

Zwołanie zgromadzenia klubu O.Z.N. do Resursy Obywatelskiej, a nie do jednej z sal gmachu sejmowego, wywołało w kołach parlamentarnych oczywiście wiele komentarzy. Przypuszcza się, że powodem wybrania lokalu neutralnego dla ukonstytuowania się klubu parlamentarnego O.Z.N. jest niechęć prezydium parlamentu, wielokrotnie manifestowana, wobec samej akcji tworzenia klubu politycznego na terenie sejmu i senatu.

Jeżeli okaże się, że liczba 220 posłów i senatorów, którzy zgłosili akces do klubu parlamentarnego O.Z.N., odpowiada rzeczywistości, to

KLUB TEN BĘDZIE MIAŁ WIĘKSZOŚĆ, NAWET DOŚĆ ZNACZNA, W OBU IZBACH USTAWODAWCZYCH, a to będzie oznaczało, iż będzie on decydował o losie wszelkich przedłożeń ustawodawczych, a także o losie rządu jako całości i poszczególnych ministrów.

Dymisja dr. Schachta

ze stanowiska ministra gospodarki. — Zachowa on jedynie funkcje prezesa Banku Rzeszy. — Nieporozumienia pomiędzy Schachtem a Goeringiem

Berlin, 26 listopada.

(Pat) Urzędowo komunikują: Kanclerz Hitler przychylił się do prośby prezesa Banku Rzeszy i ministra gospodarki dra Hjalmara Schachta i ZWOLNIŁ GO Z URZĘDU MINISTRA GOSPODARKI

Prus i Rzeszy. Jednocześnie kanclerz Hitler mianował sekretarza stanu w ministerstwie propagandy Waltera Funka ministrem gospodarki Prus i Rzeszy, z tym, że stanowisko to obejmie min. Funk z dniem 15 stycznia 1938 r. Do tego czasu, kierownictwo tego resortu powierza kanclerz kierownikowi wykonania planu 4-letniego premierowi gen. Goeringowi.

Berlin, 26 listopada.

(Pat) Urzędowo komunikują, że kanclerz Hitler zwalnając dr. Schachta ze stanowiska ministra gospodarki mianował go jednocześnie ministrem bez teki.

Berlin, 26 listopada.

(Pat) Urzędowo komunikują: Kanclerz Hitler wydał zarządzenie nadające nowy tytuł szefowi urzędu kancelarskiego Rzeszy — sekretarz stanu i szef urzędu kancelarskiego. W związku z tym zarządzeniem szef kancelarii Rzeszy dr Lammers został mianowany ministrem Rzeszy.

Berlin, 26 listopada.

(Pat) Urzędowo komunikują: Kanclerz Hitler mianował z dniem 15 stycznia 1938 r. dyrektora w ministerstwie propagandy Karla Hanke sekretarzem stanu w tym ministerstwie.

Jednocześnie kanclerz Hitler mianował szefa prasowego partii narodowo-socjalistycznej dr. Otto Dietricha również z ważnością od 15 stycznia 1938 r., sekretarzem stanu w ministerstwie propagandy i jednocześnie szefem biura prasowego rządu Rzeszy.

Berlin, 26 listopada.

(Pat) Ustąpienie dra Schachta ze stanowiska kierownika ministerstwa gospodarki Rzeszy jest o tyle sensacyjne, że po okresie różnych sprzecznych poglądów przed niedawnym czasem przeważała już wersja, że dr Schacht, mimo wszystko zatrzymuje oba swoje stanowiska. Ostateczne odejście dr Schachta z ministerstwa gospodarki jest oznaką, iż 4-letni plan gospodarczy będzie obec-

nie pogłębiany z większą jeszcze konsekwencją i przeprowadzany z całą bezwzględnością. Według pogłosek

NIEPOROZUMIENIA MIĘDZY DR. SCHACHTEM A INNYMI MIARODAJNYMI CZYNNIKAMI RZESZY POWSTAWAŁY GŁÓWNIENIE NA TLE PLANU 4-LETNIEGO

Dr. Schacht pozostaje natomiast, jako niezastąpiony specjalista u steru Banku

Rzeszy, otrzymując jednocześnie od kanclerza tytuł ministra bez teki.

Dzisiejszy list kanclerski świadczy, iż dr Schacht cieszy się nadal osobistym zaufaniem kanclerza. List ten potwierdza zarazem pogłoski, że chęć ustąpienia z ministerstwa gospodarki dr. Schacht zgłaszał już od dawna.

Stworzenie okresu przejściowego do 15 stycznia 1938 r., a więc przeszło pół-

tora miesięcznego, w ciągu którego ministrem gospodarki kierować będzie osobiście premier Goering, świadczyłoby o tym, że kanclerzowi zależy na tym, by w ciągu tego okresu naczelny wykonawca planu 4-letniego przystosował w szerokim zakresie działalność ministerstwa gospodarki Rzeszy do potrzeb tego planu. Premierowi Goeringowi trudno byłoby jednak prowadzić stale ten resort przy swych innych, licznych funkcjach.

Sekretarz stanu w ministerstwie propagandy Funk, mający sprawować obowiązki ministra gospodarki od 15 stycznia 1938 r. pozostawał dotychczas zdala od wszelkich zagadnień gospodarczych, pracując w dziedzinie czysto politycznej. Funk jest jednym z najstarszych członków NSDAP i jednym z ludzi, posiadających w otoczeniu kanclerza największe zaufanie. Mianowanie następcą Funka w ministerstwie propagandy szefa prasowego partii Dietricha, tłumaczyć można chęcią scalenia kierowniczych funkcji prasowo-propagandowych, wykonywanych dotychczas z ramienia rządu Rzeszy i NSDAP odrębnie, w ręku jednego człowieka. Funk był bowiem dotychczas, jako sekretarz w ministerstwie propagandy naczelnym szefem prasowym rządu Rzeszy.

Nowomianowany drugi sekretarz stanu Hanke był jednym z najbardziej czynnych urzędników ministerstwa propagandy w zakresie wybitnie politycznym. Dodać warto, iż w roku 1934 towarzyszył on ministrowi Goebbelsowi w podróży do Polski. Co się tyczy wręczenia nadania szefowi kancelarii Rzeszy tytułu ministra, to fakt ten będzie miał raczej tylko znaczenie zewnętrzne. — Pierwszy szef kancelarii Rzeszy z tytułem ministra Lammers jest jednym z najstarszych urzędników kancelarii Rzeszy.

Proces adw. Szumańskiego trwa

Dziś dalszy ciąg rozprawy

Warszawa, 26 listopada.

Drugi dzień procesu adw. Wacława Szumańskiego, oskarżonego o zniesławienie ministra sprawiedliwości, sądu oraz prokuratora do spraw politycznych toczył się przy drzwiach zamkniętych od godz. 9 rano do godz. 7 wieczór.

W sobotę o godz. 9 rano dalszy ciąg rozprawy też przy drzwiach zamkniętych.

Kiedy nastąpi zamknięcie przewodu sądowego i ogłoszenie wyroku, to wobec tajności rozprawy na razie trudno przewidzieć.

Faszycyzacja Brazylii

Utworzona ma być tylko jedna partia polityczna

Rio de Janeiro, 26 listopada.

(Pat) Z chwilą zmiany konstytucji w Brazylii zaobserwować się daje silny prąd unifikacyjny, którego wynikiem ma być stworzenie jednej partii narodowej. Partide Nacional, mającej stanowić silne oparcie dla obecnego rządu. Podstawą tej partii ma być blok stronnictw rządowych, który stanowił większość w rozwiązanej izbie deputowanych i se-

nacie. Będzie to jedyne stronnictwo, obejmujące całą Brazylię, w której stanach istniały dotąd różne stronnictwa regionalne o różnych nazwach i programach, różniczkujących nawet wielkie grupy ludzi tych samych przekonań politycznych na partie pod różnymi kierownictwami. Inicjatywa wyszła od powstałej niedawno organizacji, nazwanej Partido Getulista (Getulie Vargas).

Przed decydującą bitwą o Nankin

Japończycy posuwają się naprzód

Tokio, 26 listopada.

(Pat) Na froncie szanghajskim działania wojenne przechodzą z obszaru jezior do górskich miejscowości na zachód od jeziora Taihu. Wszystkie najważniejsze punkty na północnym, południowym i wschodnim wybrzeżu jeziora Taihu, Souczou i Wusih na północnym brzegu oraz Nuczu i Czanszing na południowym brzegu zostały zajęte przez Japończyków. Ponadto dziś wojska japońskie zajęły odcinek szosy, wiodącej do Nankinu na zachód od Czans-

szingu. Japończycy stale posuwają się na zachód wzdłuż kolei Szanghaj — Nankin oraz dokoła jeziora Taihu, zbliżając się do górskiego obszaru na zachód od jeziora, gdzie w najkrótszym czasie należy spodziewać się bitwy, która zdecyduje o losach Nankinu. Ponadto wojska japońskie posuwają się w kierunku rozdziału wodnego pomiędzy prowincjami Kiangsu, Czekiang i Anhwei.

W Suczu powstał komitet bezpieczeństwa, na którego czele stanęli najwybitniejsi obywatele Chińczycy.

Król Borys w Białogrodzie

Białogród, 26 listopada.

(PAT) Król bułgarski Borys w drodze powrotnej do Sofii zatrzymał się na jednodniowy pobyt w Białogrodzie w celu odwiedzenia jugosłowiańskiej rodziny królewskiej. Króla Borysa spotkał na dworcu książę regent Paweł.

Samolot polski jeszcze nie odnaleziony

Kilka tysięcy osób bierze udział w akcji ratunkowej: — Snieg i wiatr w górach Pirymu utrudniają poszukiwania

Sofia, 26 listopada. (PAT). Korespondent P.A.T. w Sofii donosi: Ofiarność, bezgraniczne samozaparcie oraz upór Bułgarów w poszukiwaniach zaginionego samolotu polskiego nie dadzą się opisać. Akcja ratunkowa spotyka się ze strony armii i społeczeństwa bułgarskiego z niezwykłą wprost życzliwością, objawianą nie tylko przez wzięcie udziału w bardzo niebezpiecznych poszukiwaniach na terenie, niedostępnych gór, jak również przez czyny tego rodzaju, jak dyżurowanie przez całą noc na wszystkich posterunkach telefonicznych na obszarze, gdzie prowadzone są poszukiwania, niezwykłą usłużność telefonistów i telefonistek na prowincji oraz wszystkich władz państwowych, samorządowych, organizacji zawodowych i społecznych.

Mimo bohaterstwa wprost wysiłków kilku tysięcy ludzi, poszukiwanych lafcuchy Pirymu, Rodop i Rily, **NIE UDAŁO SIĘ DOTYCHCZAS ODNALEŹĆ ŚLADÓW ZAGINIONEGO SAMOLOTU POLSKIEGO.**

W górach panują burze śnieżne. Obserwatorium meteorologiczne w Musale wykazało przez cały dzień dzisiejszy **WIATR O SZYBKOSCI 100 KILOMETRÓW NA GODZINĘ.**

W wysokich górach powłoka śnieżna wzrosła w ciągu dwóch ostatnich dni o dwa metry, niżej zaś śnieg, którego jeszcze przed trzema dniami nie było, pokrywa ziemię warstwą grubości 60 cm. Mimo to z gór nie powrócił jeszcze żaden z członków grup, wysłanych wczoraj i przedwczoraj. Dziś wyruszyła z Razolga w Pirymie nowa ekspedycja, złożona z całego batalionu piechoty górskiej oraz kilkunastu nowych oddziałów ochotników z pobliskich wsi. W sobotę o godz. 6-ej rano wyruszą oddziały alpinistów i narciarzy dla poszukiwań na najwyższych szczytach Pirymu.

Korespondent P.A.T. rozmawiał dziś telefonicznie z lekarzem powiatowym w miejscowości Słepy Vrac, który był jednym z kierowników pierwszej ekspedycji i powrócił dziś rano po spędzeniu 3 dni i dwóch nocy w górach — na wezwanie władz miejscowych. — Pierwsze trzy ekspedycje — zdaniem

owego lekarza — przeszukały teren 150 km. wzdłuż i wszerz na wysokościach dochodzących do 2.450 mtr. — bez rezultatu.

Cała akcja ma charakter planowy i kierowana jest przez majora, 6 kapitanów, 15 oficerów niższych z Sofii i kilkudziesięciu podoficerów. Ludność cywilna prowadzi poszukiwania pod kierunkiem wojskowych i podzielona jest na dwa oddziały. Noc z piątku na sobotę spędza w górach przeszło 2000 osób.

Zebrane przez oficerów i sprawdzone informacje, jak i dotychczasowe poszukiwania zestawione razem każą przypuszczać, iż

SAMOLOT POLSKI PRAWDOPODOBNIENIE BYŁ ZMUSZONY LADOWAĆ W WYSOKICH GÓRACH.

Karpiński, jak i lotnicy bułgarscy nie mogli dziś wziąć udziału w poszukiwaniach, ze względu na złą pogodę i silny, mroźny wiatr, który powoduje nawet obmarzanie samochodów. Niepomyślne warunki atmosferyczne nie pozwoliły nawet na przelot samolotu „Lotu“ z Bukaresztu do Aten.

Według meldunku oficerów, kierujących akcją, poszczególne oddziały biorące udział w poszukiwaniach posuwają się koncentrycznie i spotykają się jutro, w sobotę pomiędzy godz. 3 a 5 popołudniu. Do tej pory oczekiwac na-

leży wiadomości o odnalezieniu samolotu.

Sofia, 26 listopada. (PAT). Ekspedycja policyjna, która wyruszyła dziś rano ze wsi Lubowka, celem odnalezienia zaginionego polskiego samolotu, dotarła mimo niesprzyjających warunków atmosferycznych do tego miejsca, gdzie chłopcy widzieli samolot oraz słyszeli detonacje. Przeszukano całą okolicę, jednak nie natrafiono na żadne ślady.

Ekspedycje wojskowe posuwają się w kierunku miejsca, gdzie przypuszczalnie znajduje się samolot, t. j. na zachodnich stokach Pirymu.

ARESZTOWANIE KS. POZZO DI BORGO

zamieszanego w aferę spiskowców francuskich. — Policja wykryła jeszcze jeden schron betonowy

Paryż, 26 listopada.

(PAT). Władze, prowadzące dochodzenia w sprawie Kagulardów dokonały szeregu rewizji w okolicach Paryża, m. in. na ulicy Alsace Clichy pod nr. 20 w domu Buchery — skarbnika „Alsace Francaise“ oraz w Puteaux w lokalu, gdzie mieli się zbierać członkowie organizacji „Csar“. Równocześnie przeprowadzono rewizję w młynie w pobliżu Pontoise a Boissy Laillerie, którego kierownikiem był Delacour. — Odkryto tam piwnicę, do której wejście było zamaskowane niedawno postawionym murem z cegły. Ponadto znaleziono tam wielki blok żelazo-betonowy, który miał służyć do zamykania wejścia do piwnicy. Mechanik, który zajęty był przy skonstruowaniu tego wielkiego bloku stwierdził, że polecił mu to zrobić syn kierownika młyna. Został on zatrzymany i obecnie jest przesłuchiwany przez władze śledcze.

Paryż, 26 listopada.

(PAT). W sprawie tajemniczej afery Kagulardów ostatnie chwile przyniosły szereg nowych elementów. Duże wrażenie wywołało w Paryżu **ARESZTOWANIE KS. POZZO DI BORGO.**

któremu policja zabrała do przejrzania szereg dokumentów. Sa one obecnie przedmiotem badań Surete Nationale. Aresztowany ks. Pozzo di Borgo, który był jednym z przyjaciół gen. Duseigneur, nadaje już śledztwu pewne zabarwienie polityczne. Ks. Pozzo di Borgo był, jak wiadomo, moralnym przewodcą prawego skrzydła „Croix de Feu“, a następnie francuskiej partii społecznej, które zerwało z plk. de la Rocque. Policja przeprowadza nadal szereg rewizji i aresztowań na prowincji, m. in. odkryto w młynie, w pobliżu miasta Pontoise,

ZAKONSPIROWANY BETONOWY ARSENAL.

przygotowany prawdopodobnie na przyjęcie ładunku broni.

Paryż, 26 listopada.

(PAT). Przesłuchanie zatrzymanego dziś ks. Pozzo di Borgo trwało bardzo krótko. Po zakomunikowaniu mu przez sędziego, iż oskarżony on jest o należenie do stowarzyszenia przestępczego, ksiądz w obecności swych adwokatów Xavier Vallat i Castille zażądał udzielenia mu pewnych wyjaśnień, oświadczając: Nie rozumiem zupełnie oskarżenia, skierowanego przeciwko mnie.

Jedynie stosunku, i jakie miałem z oskarżonymi polegały na tym, że w r. 1936 gen. Duseigneur, pod którego rozkazami służyłem zażądał ode mnie, abym został wiceprezesem związku komitetów samoobrony. Na skutek jego nalegań zgodziłem się na to. Rola moja ograniczyła się jedynie do opłacenia czynszu za lokal związku. Nigdy nie chciałem godzić w formę republikańską rządu.

Po przesłuchaniu ks. Pozzo di Borgo odprowadzony został do wzięcia La Sante. Wczoraj postawiono w stan oskarżenia architekta Parent, u którego znaleziono broń i amunicję.

Restauracja **„ROMA“** DZIŚ w sobotę 27 b. m. i JUTRO w niedzielę 28 b. m.

występuje **ALEKSANDER ŁAPUSZEK** wirtuoz na ustnych harmonijkach i mistrz gwizdu

Najwytowniejszy reprezentacyjny lokal Łodzi róg ZAWADZ. I ZACHOD.

CASANOVA

DZIŚ w sobotę i JUTRO w niedzielę **Podwieczorki Taneczne** z pełnym programem z udziałem **ADI ROSNERA** orkiestry

Zdarzenia i ludzie

Japończycy i wojna

Co myśli naród japoński na tyłach armii?

Jaki będzie dalszy przebieg wojny na Dalekim Wschodzie? Czy Japonia powali Chinę na obie łopatki? Czy Chiny ugną się przed przemocą japońską i ponownie zabiegać będą o pokój? Czy Japonia polamie zęby na Chinach i czy wytrzyma gospodarczo i militarne obecną wojnę?

Na pytania te nie ma jeszcze odpowiedzi.

Co wiemy o Japonii? Prawie nic. Tak samo mało znamy jej zasoby materialne i militarne, jak i psychikę narodu japońskiego. O Japonii roku 1937 wiemy jeszcze mniej, aniżeli o Japonii dawniejszej. Rządy autorytatywne potrafiły zasłonić przed światem i tak mglistą duszę japońską, jeszcze bardziej aniżeli uczyniły to inne państwa totalitarne. Nie wiemy więc zupełnie, czy społeczeństwo japońskie podtrzymuje dzisiaj politykę wojenną rządu, jakie są nastroje mas, co będzie na wypadek przegranej militarnej i t. d...

100 milionów Japończyków żyje na ziemiach, które nie przekraczają dwa

razy swą powierzchnią Polski. Gęstość zaludnienia byłaby zatem tylko dwukrotnie wyższa, aniżeli w Polsce, co nie byłoby katastrofalne, gdyby nie to, że tylko 1/6 część terytoriów japońskich nadaje się pod uprawę.

Gęstość zaludnienia jest więc 12 razy większa aniżeli u nas.

Jak pracowite mrówki, uwijają się Japończycy na względnie niewielkim skrawku ziemi, olbrzymią pracą wydzierając tylko tyle aby żyć. Minimum utrzymania w Japonii jest tak znikome, iż nie mieści się prosto w europejskich głowach. Ale setki lat półgłodozowania przyzwyczaiły już organizm japoński do nader skąpego odżywiania się...

Japończyk jest równie skromny w swoich potrzebach osobistych, jak i w potrzebach społecznych. Japończyk jest najbardziej pokojowo usposobionym człowiekiem na świecie. Jego patriotyzm nie ma sobie równego, ale nie jest to bynajmniej patriotyzm imperialistyczny.

Rozmawiałem kiedyś z robotnikiem japońskim na temat jego ojczyzny. Opowiadał mi on o tym, jak robotnicy japońscy kochają swój kraj: emigracja, rozstanie się z Japonią, jest dla nich największą karą w życiu. Japończyk opowiadał z prostotą, że kochają Mikada. Jest on bowiem personifikacją wszystkiego, co jest japońskie. Kochają armię i marynarke. Kiedy zapytałem jednak robotnika japońskiego co będzie jeśli Mikado, rząd i armia wydadzą wojnę komukolwiek bądź, wówczas jakgdyby od niechcenia napisał na skrawku papieru następujące zdanie: „**Moje — nie będzie z nimi!**“. Tam gdzie widzimy w druku kreskę Japończyk narysował male serce.

Prawdziwie po japońsku.

Słynny znawca Japonii, Amerykanin M. T. Greene, w dłuższym wywiadzie swoim p. t. „Czy Japonia jest niebezpieczna?“ pisze:

— „Jeśli naród japoński, który dzisiaj utrzymany jest w przekonaniu, że żadna siła nie może się równać z Japonią, dowie się, iż armia doznała klęski — wybuch jest rzeczą absolutnie pewną. Japończyk, który straci wiarę w celowość posunięć swego rządu, niewątpliwie go obali. Rewolucja w Japonii po-

przegranej wojnie byłaby absolutnie pewna“.

Powróćmy znów do pierwotnego pytania: sił militarnych Japonii.

Specje wojskowi japońscy podkreślają z dumą, iż nigdy armia ich nie wiedziała co to znaczy klęska. To jest prawda. Ale też nigdy ta armia nie spotkała się z przeciwnikiem, który stałby na poziomie militarnym współczesnych potęg europejskich. Nie można osądzać armii japońskiej z punktu widzenia wygranej wojny z Rosją w roku 1905. Również nie można mówić o próbie generalnej, wojennej, jaka zdarzyła się w roku 1931 w Szanghaju. Zresztą, obserwatorzy amerykańscy z tej próby generalnej nie odnieśli szczególnie dobrego wrażenia o wartości bojowej wojsk japońskich, odwrotnie — raczej byli rozczarowani. Legenda o niezwyciężonej armii japońskiej należy do sfery propagandy. Trzeba sobie przypomnieć co pisano w prasie światowej o t. zw. bombach ludzkich pod Szanghajem. Ale przecież odosobnione wypadki bohaterstwa są chlebem codziennym w każdej wojnie i w każdej armii! Najbliższe tygodnie przyniosą rozwiązanie wielu zagadek, ale legenda o ośleniających zwycięstwach japońskich już nie powróci.

K. R.

Wzmocnienie przyjaźni polsko-francuskiej

Przemówienia amb. Łukasiewicza i min. Delbosa. — Przygotowania do wyjazdu francuskiego ministra spraw zagranicznych do Warszawy

Paryż, 26 listopada.

(PAT) W związku z bliskim wyjazdem ministra spraw zagranicznych Delbosa do Warszawy, grupa parlamentarna francusko-polska Izby Deputowanych wydała dziś na cześć ministra śniadanie, które zgromadziło ponad 120 osób. Obecni byli m. in. ambasador Łukasiewicz, ministrowie sprawiedliwości Vincent Auriol i marynarki Campinchi, podsekretarz stanu w ministerstwie kolonii Monnerive, były prezydent republiki Millebrand, byli ministrowie Berard, Gasnier-Duparc, Palmade, Louis Marin, przewodniczący komisji spraw zagranicznych Izby Mistler i wyżsi urzędnicy ambasady R. P.

Pod koniec śniadania zabrał głos przewodniczący grupy parlamentarnej francusko-polskiej Maxence-Bibie, który oświadczył, iż zadaniem ministra będzie pokazanie Polsce prawdziwego oblicza Francji, której przyświeca tylko jeden cel — utrzymanie pokoju.

FRANCJA POZOSTANIE WIERNA SWOIM ZOBOWIĄZANIOM I GOTOWA JEST WYPEŁNIĆ ODWAŻNIE SWOJE OBOWIĄZKI W RAZIE, GDYBY PRZEZNACZENIE TEGO OD NIEJ ZAŻAŁO.

Atmosfera przyjaźni

Następnie zabrał głos ambasador Łukasiewicz. Na wstępie ambasador podkreślił, iż rząd polski, w szczególności minister Beck gotują ministrowi Delbos przyjęcie szczerze przyjazne i serdeczne. „Podczas swego pobytu w Polsce będzie pan otoczony — mówił ambasador — atmosferą GLEBOKIEJ I SPONTANICZNEJ PRZYJAŹNI, jaką żywi dla Francji cały naród polski, i atmosfera sympatii, pełnej szacunku i zaufania do Pańskiej osoby”.

W dalszym ciągu swej mowy ambasador podkreślił, że min. Delbos udając się do Warszawy, zabiera ze sobą znakomite wyniki rozwoju stosunków polsko-francuskich, uzyskane w czasie, w którym kieruje on polityką zagraniczną Francji. Pierwszym i najważniejszym z tych wyników jest to, że polityka rządów, w których zasiadał p. Delbos rozwiała wszystkie wątpliwości i nieporozumienia, które zdawały się rzucać cień na prawdziwy charakter stosunków polsko-francuskich, na ich stałość i niewzruszoną solidarność.

Układ w Rambouillet

Przypomniawszy następnie zawarcie układów w Rambouillet w czasie wizyty Marszałka Śmigłego-Rydza we Francji i podpisanie traktatu handlowego, ambasador stwierdził, że w wyniku tego minister Delbos udając się do Warszawy, nie będzie miał potrzeby zajmowania się żadnymi sprawami, nie dotyczącymi ogólnych interesów obu krajów.

„Nacechowana zaufaniem i wzajemnym zrozumieniem atmosfera stosunków polsko-francuskich pozwoli Panu na dokonanie z pańskim kolegą przeglądu wielkich zagadnień międzynarodowych, wśród których dominuje nad innymi problem utrzymania pokoju, stabilizacji stosunków między narodami. Sołusz nasz, który ma na celu zagwarantowanie bez-

pieczeństwa naszych obu państw jest jednocześnie ważnym czynnikiem równowagi europejskiej. Polska i Francja bowiem mają w istocie podwójny obowiązek: z jednej strony zapewnić we wspólnych wysiłkach z innymi mocarstwami rozwiązanie wielkich zagadnień między narodowych, a z drugiej rozstrzygać sytuacje i ułmować zdarzenia, dotyczące zobowiązań i poszczególnych interesów każdego z państw. Rozwój sytuacji międzynarodowej co pewien czas zmusza każdy z naszych krajów do podejmowania decyzji, które mają na celu przede wszystkim ochronę naszych interesów bezpośrednich, posiadają jednocześnie zasadniczą wagę dla całej wspólnoty narodów.

Polityka Polski

Polityka Polski, położonej między dwoma przeciwstawnymi ogniskami ideologicznymi, znajduje swój wyraz w wytrwałych wysiłkach, mających na celu utrzymanie dobrosąsiedzkich stosunków na naszych najważniejszych granicach i rzeczywiste uspokojenie umysłów w tej części naszego kontynentu.

Wyniki już osiągnięte w tej dziedzinie i rozwój jej metod, służą i służyć będą nie tylko sprawie interesów lokalnych, lecz także sprawie pokoju ogólnie europejskiego. Możemy z dumą stwierdzić, że polityki naszych obu krajów zażyły się dobrze wspólnej sprawie na rodów cywilizowanych — sprawie pokoju. Odsobnione głosy krytyki, będące wynikiem raczej niedostatecznego zrozumienia, niż stronniczości, nie zdołały w niczym zakłócić poglądu na to, czym jest i czym winna być nasza wspólpraca, w której łączą się ze sobą odwieczne uczucia z racją stanu.

Podróż Pańska — Panie ministrze — stanowi nowy etap ciągłości naszych stosunków, podkreślił i wzmocni przyjaźń, która łączy Polskę z Francją i będzie jednocześnie nowym i cennym wkładem na rzecz rozwoju sytuacji europejskiej ku lepszemu.

W końcu ambasador Łukasiewicz wznosił toast na cześć prezydenta republiki, ministra Delbosa, przewodniczącego i członków grupy polsko-francuskiej.

Mowa min. Delbosa

Odpowiadając ambasadorowi Łukasiewiczowi minister Delbos podkreślił zadowolenie z jakim przyjął zaproszenie do Polski, przypominając, iż przed pięć laty miał sposobność poznania Polski, jej piękna oraz podziwiania jej wspólnego rozwoju. Francja patrzyła z radością na to, jak Polska tak długo ucieleśniona dawała wyraz swemu przeczuciu wielkiego narodu. Nie ma Francuza, któremu Polska nie byłaby droga. Wiezy, łączące Polskę z Francją, zawiązały się w okresie ciężkich prób, z których ostatnie nauczyły tymbarziej jeszcze oba narody umiłowania pokoju i czynienia wszystkiego dla zabezpieczenia zarówno tego pokoju, jak i własnego niebezpieczeństwa. W tym też duchu sojuszu polsko-francuski jest stałym elementem polityki obu krajów, a wzmocniony został przez układy w Rambouillet. Współpraca obu naszych narodów, respektująca zarówno swoje prawa, jak i prawa innych stała się w Europie czynnikiem porządku, cywilizacji i pokoju. Dla realizacji tych właśnie celów i tych ideałów

NALEŻY BYĆ SILNYM, PONIEWAŻ WIEMY DOBRZE, ŻE W OBECNYM

Ostre kary za pikietowanie sklepów żydowskich

Oświadczenie starosty wileńskiego

Wilno, 26 listopada.

W starostwie grodzkim odbyła się konferencja, na którą zostali zaproszeni: prezes Bratniej Pomocy, oraz przedstawiciele wszystkich studenckich organizacji.

Na konferencji tej p. starosta zapowiedział obecnym, że będzie stosował ostre represje przeciwko demonstracjom ulicznym studentów, oraz pikietowaniu sklepów żydowskich.

Adw. Hofmokl-Ostrowski skazany

na 600 złotych grzywny i pozbawienie praktyki na przeciąg 2 lat

Sosnowiec, 26 listopada.

(Pat) W sądzie okręgowym w Sosnowcu zapadł dziś wyrok w sprawie przeciwko adw. Zygmuntovi Hofmokl-Ostrowskiemu (ojcu) obrońcy Grzeszolskiego.

Po wyroku, skazującym Grzeszolskiego na karę śmierci z zamianą na dożywotnie więzienie, adw. Hofmokl-Ostrowski (ojciec) nadesłał pod adresem sądu depeşe, zapowiadającą apelację, w której treści sąd dopatrywał się obrzy. Adw. Hofmokl-Ostrowski przed kilku miesiącami skazany został za to na 3

miesiące aresztu z pozbawieniem praw wykonywania zawodu adwokackiego na przeciąg dwóch lat. Sąd Najwyższy wyrok ten uchylił i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia sądowi okręgowemu.

Dziś sąd okręgowy w Sosnowcu skazał adw. Hofmokl-Ostrowskiego na 600 zł. grzywny z ewentualną zamianą w razie nieściągalności na trzy miesiące aresztu, na zapłacenie kosztów sądowych i na pozbawienie prawa wykonywania praktyki adwokackiej na przeciąg dwóch lat.

Budowa stoczni w Gdyni

Zawarcie umowy z firmą angielską

Londyn, 26 listopada.

(PAT) W ambasadzie polskiej w Londynie w obecności ambasadora Raczynskiego i radcy handlowego Merdingera nastąpiło dziś podpisanie umowy pomiędzy przedstawicielami Wspólnoty Interesów i stoczni gdyńskiej a stoczną angielską Samuel White and Co w Cowes na wyspie Wight.

Z ramienia Wspólnoty Interesów umowę podpisał dyrektor Brach, z ramienia stoczni w Gdyni dyrektor tej stoczni inż. Badhan, a w imieniu Samuel White and Co. naczelny dyrektor tej firmy inż. Wall. Umowa zapewnia stoczni polskiej

w Gdyni współpracę techniczną stoczni angielskiej Samuel White, która m. in. zaopatrzy stocznice naszą w odpowiednie plany i udzieli jej niezbędnych maszyn.

Umowa ta jest bardzo doniosła ze względu na zażebienie rozbudowanej przez Wspólnotę Interesów stoczni polskiej w Gdyni z najstarszą i jedną z najważniejszych stoczni angielskich, co niewątpliwie odda polskiej budowie okrętów znaczne usługi. Jak wiadomo, stocznia Samuel White niedawno zbudowała dwa polskie kontrtorpedowce najnowsze go typu „Grom” i „Burza”.

Bielsze czystsze zęby

Natura wypracowała Cię w mocne, zaradne, białe i lśniące zęby. Jeżeli straciły one swój pociągający wygląd, nie oszarżaj się — jest to tylko Twoja wina! Z łatwością bowiem można przywrócić zębom piękny wygląd i połysk przez stałe używanie dostępnej dla wszystkich pasty do zębów Colgate.

Lekarze-Dentyści polecają pastę do zębów Colgate dla jej podwójnego działania. Po pierwsze jej przenikająca pianka dociera do najbardziej ukrytych miejsc między zębami, gdzie rozpoczyna się ich psucie. Usuwa ona przyczynę tego psucia; małe cząsteczki pożywienia, których szczoteczką nie można dosięgnąć. Po drugie, jej łagodna pianka polepsza zęby delikatnie i bezpiecznie, przywracając im oślniewającą białosć i piękno.

PASTA DO ZĘBÓW COLGATE

STANIE RZECZY W EUROPIE I NA ŚWIECIE GŁOS SŁABYCH NIE BUDZI ODDZWIĘKU.

Przynosząc narodowi polskiemu serdeczne pozdrowienia rządu i ludu francuskiego, będę miał okazję zetknąć się z wysokimi osobistościami polskimi, w szczególności z moim kolegą i przyjacielem Beckiem, z którym spotykam się z taką radością, jak również z Marszałkiem Śmigłym-Rydzem, godnym następcą Marszałka Piłsudskiego, Oswobodziciela Narodu, którego dumy i niezależności nigdy nic nie zdołało złamać. Pewien jestem, że podróż moja pozwoli mi stwierdzić raz jeszcze siłę więzów, łączących Francję z Polską i dokonając pracy na rzecz wzmocnienia pokoju powszechnego w równej trosce o to, co je steśmy winni sami sobie, jak i o to, coś my winni wspólnocie narodów”.

Kończąc, minister wznosił toast na cześć Prezydenta Mościckiego oraz za pomyślność i rozwój narodu polskiego.

Oba przemówienia przyjęte zostały burzą oklasków. Bankiet ze względu na niezwykłe serdeczny nastrój, jak i liczbę zebranych stał się pewnego rodzaju wydarzeniem politycznym Paryża.

Min. Grabowski w Wilnie przeprowadził wizytację sądów

Wilno, 26 listopada.

(Pat) W pierwszym dniu swego pobytu w Wilnie p. minister sprawiedliwości Witold Grabowski złożył u stóp mauzoleum na Rossie wianankę kwiatów.

Po złożeniu oficjalnych wizyt p. minister przeprowadził wizytację sądów apelacyjnych i okręgowego oraz prokuratury sądu apelacyjnego i sądu okręgowego.

Studentom w Rumunii nie wolno zajmować się polityką

Czerniowce, 26 listopada

(Pat) W związku ze zbliżającymi się wyborami ministerstwo oświaty wydało surowy zakaz zajmowania się przez studentów akcją charakteru politycznego, pod groźbą wydalenia z uczelni.

KARNAWAL SIĘ ZBLIŻA. Chcesz mieć powodzenie u kobiet lub u mężczyzn? Musisz umieć

TANECZYK

Modnie i elegancko nauczysz się tańczyć tylko z nowego podręcznika tańców salonowych (wyd. 1937). Tango, fox-trott, slou-fox, walc, boston, polka, oberek itp. Sensacyjne przeboje karnawału 1936 r. continental, trocadero, cucaracha! Podręcznik, zawierający w tekście 187 ilustr. i figur w przepięknej złotej okładce kosztuje zł. 2.95. Wysyłamy na listowne zamówienie. Płać się przy odbiorze. Adres: Księg. K. Kolo-dziejszyk, Warszawa I, Pl. Nap. Skrzyn. pocz. 802 R.

TRUSKAWIEC SEZON ZIMOWY OD 1 GRUDNIA DO 1 MARCA

W LISTOPADZIE I MARCU
ZAKŁAD NIECZYNNY

ZDROJOWISKO SIARCZANO-SOLANKOWE

Naturalne kąpiele: siarczane, solankowe, okłady borowinowe. Na czele wód pitnych: słynna „NAFTUSIA“, oraz źródeł wód gorzkich „BARBARA“. — Informacji żądać — mieszkańca zamawiać — tylko przez Zarząd Zdrojowy. „NAFTUSIA“ w butelkach oraz SÓL gorzka „BARBARA“ do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Nie dyktator, lecz kunktator

Polityka Chamberlaina jest oparta na realizmie i logice. — Nie lubi szybkich decyzji, woli zawsze grać na zwłokę

Londyn, w listopadzie.

Pewien Niemiec podczas swej wizyty w Londynie zapytał członka Labour Party, jakie stanowisko ewentualnie zajmie partia w razie zatargu z Niemcami. „Oczywiście poprze rząd“ odpowiedział bez wahania Anglik ku wielkiemu zdumieniu Niemca, który nie mógł sobie wyobrazić, aby grupa parlamentarna opozycyjna była gotowa a priori podtrzymać rząd. Jeżeli chodzi jednak o sprawy i politykę zagraniczną w Anglii opozycji nie ma. Pod tym względem istnieje tam zupełna jednorodność. A dzięki niej premier posiada władzę nie mniejszą niż mają ją stu procentowi dyktatorzy, jak Mussolini i Hitler.

Władza ta spoczywa obecnie w rękach człowieka zupełnie innego od tych wszystkich mężów stanu, którzy kierują polityką zagraniczną poszczególnych krajów europejskich.

Neville Chamberlain nie ma w sobie nic z trybuna ludowego z przymieszką pewnej dozy aktorstwa, co mają właśnie Mussolini i Hitler, nie posiada on również impetywnej dynamiki Lloyd George'a, ani przebiegłości politycznej Winstona Churchilla. Nie ma w nim również tego sentymentalizmu, którym często kierował się jego poprzednik Baldwin. Posiada natomiast zimny, logiczny umysł, wielkie poczucie równowagi oraz rzadko spotykaną pracowitość.

Chamberlain nie będzie osobiście brał udziału w różnych międzynarodowych konferencjach, jak to przed nim robili Lloyd George i MacDonald, nie będzie również przerzucał spraw zagranicznej polityki na barki swego ministra spraw zagranicznych, jak to czynił Baldwin. Polityką zagraniczną chce kierować, mając przy sobie ministra Anthony Edena tylko jako wykonawcę.

Tego rodzaju typ premiera najbardziej odpowiada warunkom, w jakich musi obecnie rozwijać się polityka zagraniczna Wielkiej Brytanii. Polityka oparta na realizmie i logice. Okres optymistycznych oczekiwań na cuda pacyfizmu jako rezultat potęgi Ligi Narodów minął bezpowrotnie. Przyniósł on Anglii tylko szereg upokorzeń politycznych, nic więcej. A jednocześnie wśród państw europejskich nastąpiła gorączka zbrojeń, która nie mogła nie pociągnąć w swój wir Anglii. Niczym nieokleśniona swoboda, z jaką Hitler systematycznie, wyzwał się z klauzul Traktatu Wersalskiego, oraz groźba dalszych posunięć w tym kierunku doprowadziły Anglię do przedsięwzięcia zbrojeń na wielką skalę w celu zapewnienia sobie i całej Europie pokoju. Chamberlain jest właśnie tym, który umiał sfinansować i przeprowadzić te zbrojenia. Dziś, mając już prawie dostatecznie uzbrojoną i jednomyślną co do polityki zagranicznej Anglię, musi starać się wykorzystać posiadane atuty, aby nie dopuścić do wojny.

Aby to osiągnąć, Chamberlain prze-

de wszystkim stara się być zawsze au courant wszystkiego, co się dzieje. Przy nim nie mógłby mieć miejsca fakt, jaki zdarzył się podczas premierostwa Baldwin, kiedy, niemal bez jego wiedzy, sir Samuel Hoare i Laval ofiarowali Mussoliniemu niemal całą Abisynię, pomimo formalnego protestu przeciw jej aneksji. Baldwin mało się interesował sprawami zagranicznymi, Lloyd George znowu często bardzo opierał się tylko na raportach przedstawianych mu przez swych pomocników. Tymczasem Chamberlain wszystko bada sam osobiście. Nie chce mieć żadnych niespodzianek i chce uchronić od nich społeczeństwo

i opinię publiczną angielską. Nazewną jednak Chamberlain nie występuje prawie zupełnie. Przemówienia jego, nieliczne zresztą, w sprawach dotyczących zagranicznej polityki są bardzo ogólnikowe. Dyskusję na ten temat pozostawia on Edenowi.

Współpracę między nim a min. Edenem charakteryzuje zupełna harmonia pomimo dużej różnicy wieku, charakterów i nieraz zapatrywań. A więc np. Eden w dalszym ciągu występuje na zewnątrz jak również wobec angielskiego parlamentu jako zwolennik i obrońca Ligi Narodów, w której wartość na polu pacyfikacji świata sam stracił wia-

re. Chamberlain zaś nie ma zupełnie tego entuzjazmu dla Ligi, który przebiega często z wystąpieniem Edena. Był on zresztą pierwszym, który głosował za uchyleniem sankcji w stosunku do Włoch. Jako człowiek posiadający duże wyrobienie życiowe, nie jest on zwolennikiem szybkich decyzji i gwałtownych wystąpień. Woli wszędzie, gdzie można, grać na zwłokę. Nie ma w sobie nic z Napoleona, raczej coś z kunktatora, co właśnie wobec różnych dzisiejszych małych Napoleonów jest najwłaściwszą metodą postępowania i najpewniejszą drogą uchronienia świata przed klęską nowej wielkiej wojny. T.

Zawieszenie wykładów na uniwersytecie we Lwowie

Senat akademicki ostrzega młodzież. — Zajścia przed politechniką. Obywatel duński pobity. — „Ghetto“ na uniwersytecie wileńskim

LWÓW, 26 listopada.

Zgodnie z życzeniem Senatu Akademickiego UJK, rektor zawiesił wykłady do najbliższego poniedziałku, 29 b. m.

Jednocześnie ukazała się emencja Senatu Akademickiego, podkreślająca m. in., że uniwersytet nie jest odpowiednim terenem dla walk, które trwają bez przerwy. Senat przestrzega młodzież przed skutkami postępowania, które może doprowadzić do katastrofy.

JAKA BYŁOBY ZAMKNIĘCIE POLSKIEGO UNIWERSYTETU WE LWOWIE,

wraz ze wszelkimi następstwami naukowymi i materialnymi.

Także rektor Politechniki zawiesił ćwiczenia i rysunki, które po dłuższej przerwie zostały przed kilku dniami wznowione. Nastąpiło to wskutek dal-

szego pikietowania wejść i proklamowania „czwartego dnia bez Żydów“.

Na tym tle doszło dziś kilkakrotnie do starć przed wejściem i na dziedzińcu politechniki. Większa grupa studentów Żydów przedarła się w pewnej chwili przez wejście i domagała się audiencji u rektora, nie została jednak przyjęta.

Pewnej grupie studentów udało się zerwać transparent antyżydowski.

Władze prowadzą pozatym dochodzenie w sprawie pobicia przed Trzechem Domem Akademickim przy ul. Łozińskiego obywatela duńskiego, Henryka Rasmussena, kierownika Misji Ewangelickiej we Lwowie, który robił na tej ulicy zdjęcia fotograficzne.

Wilno, 26 listopada.

W sali im. Śniadeckich odbył się wiec akademicki, na którym przyjęto

Bezwzględna walka z ghettem

Uchwała studentów wydziału matematyczno-przyrodniczego uniwersytetu J.P. w Warszawie

Warszawa, 26 listopada.

W dniu 25 listopada odbyło się zebranie studentów wydziału matematyczno-przyrodniczego Uniwersytetu J. P. w Warszawie. Na zebraniu tym zapadła rezolucja treści następującej:

Zebrani studenci wyrażają swą solidarność z walczącymi o równe prawa dla mniejszości narodowych studentami Wyższej Szkoły Budowy Maszyn i Elek-

trotechniki im. Wawelberga i Rotwanda w Warszawie oraz Państwowej Wyższej Szkoły Budowy Maszyn i Elektrotechniki w Poznaniu, którzy w tej walce o postęp i demokrację nie wahali się narazić swych studiów.

Zebrani stwierdzają, iż stoją na gruncie bezkompromisowej walki z ghettem i walczą będą z równą wytrzymałością z wstępnictwem na uczelniach polskich.

CASINO

Pocz. 12, 2, 4, 6, 8, 10

„DZIEWCZĘTA z NOWOLIPEK“

O g. 12 i 2
2 PORANKI

80 ||.

Ceny niższe

Na pozostałe seanse 1⁰⁰ zł.

Powódź i trąba powietrzna w Brazylii

Woda zalewa miasta

Rio de Janeiro, 26 listopada.

(Pat) Z południowych stanów Brazylii (Sao Paulo, Rio Grande i Parany) nadchodzą dalsze wiadomości o olbrzymich wylewach rzek, burzach a nawet trąbach powietrznych, które wyrządziły olbrzymie szkody. Połączenia kolejowe między St. Paulo a Rio Grande są przerwane. Z miejscowości Xirica donoszą, że całe miasto jest zalane, a wo-

da znosi domy. Olbrzymie straty ponieśli hodowcy bydła. W jednej z mniejszych miejscowości wichura zwała 2 kościoły. Trąba powietrzna była tak potężna, że przeniosła o kilkanaście metrów kilka domów drewnianych, grzebiąc pod ich belkami całe rodziny. W miastach powstały komitety ratunkowe i pomocy dla powodzian.

mydłem Majdego umyjesz każdego

rezolucję walki przeciwko prześladowaniu Polaków w Gdańsku.

Następnie odczytane zostało oficjalne postanowienie J. M. Rektora ks. Woycickiego oraz senatu U. S. B. w sprawie oddzielnych ławek na U. S. B. dla Żydów.

Postanowienie to rozpoczyna się od słów:

„W związku z jednomyślnym stanowiskiem profesorów U. S. B. i Senatu Akademickiego w sprawie wprowadzenia w wszechnicy Batorowej, ładu i spokoju rektor U. S. B. oraz senat postanowił wprowadzić oddzielne miejsca“.

Kraków, 26 listopada.

W związku z ostatnimi bójkami na terenie uniwersytetu, komisja dyscyplinarna U. J. rozpatrzyła wczoraj sprawę trzech akademików, wydając następujące orzeczenie:

Członkowie Stronnictwa Narodowego: Leszek Gryzik, student 1-go roku prawa, oraz Henryk Bleniek, student 3. roku filozofii, zostali wykluczeni od udziału w życiu akademickim do końca studiów i zagrożeni relegowaniem z uczelni, w razie dalszych wykroczeń.

Student 2-go roku rolnictwa, Jakób Pfeiffer, został zagrożony relegowaniem z uczelni do końca bieżącego roku.

Warszawa, 26 listopada

Poseł dr Sommerstein interweniował w piątek u p. wiceministra WR i OP prof. dra Aleksandrowicza w sprawie prowadzonej ostatnio na terenie wyższych uczelni we Lwowie akcji „dni bez Żydów“.

Warszawa, 26 listopada.

(Pat) Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu dzisiejszym p. ministra W. R. i O. P. prof. Wojciecha Świe toślawskiego.

Syn. b. króla Hiszpanii rozwodzi się

Hawana, 26 listopada.

(Pat) Hrabina Cavadonga wystąpiła przed sądem z żądaniem udzielenia jej rozwodu. Żądanie swe opiera hr. Cavadonga na obojętnej zgodzie małżonków. Były książę Asturii — hr. Cavadonga nie wniósł sprzeciwu.

Z dziejów Łodzi

Dnia 27 listopada 1827 r. na skutek licznych skarg wierzycieli prezes komisji Województwa Mazowieckiego Rajmund Rembelski występuje przeciwko jednemu z pierwszych przemysłowców łódzkich Danielowi Ilłowi z sekwestrem i celem zabezpieczenia licznych pożyczek, należnych od Illa skarbowi Królestwa Kongresowego, poleca Rembelski założyć wszystkie nieruchomości Illa oraz wyprodukowany przez niego towar i surowiec.

Wartość zajętych nieruchomości i towarów u Illa wynosiła ponad 23 tysiące złotych polskich, podczas gdy należność skarbu państwa wynosiła tylko 21 tys. zł. pol. Ill posiadał jednak liczne zobowiązania prywatne, na pokrycie których poszła reszta sumy, na ówczesne czasy bardzo wysokiej.

Daniel Ill przybył do Łodzi z Saksonii i umiał zdobyć zaufanie czynników rządowych w Warszawie, które udzieliły mu dużych kredytów i przywilejów. Mimo to Ill zbankrutował, sekwestr na jego majątku był pierwszym w dziejach naszego miasta tego rodzaju wypadkiem poszukiwania pretensji skarbowych na niesummiennym dłużniku przymusowym.

Listopad	Dziś	Wuszejgla B. W.
	Jutro	Mansfeta B. W.
27	Wschód słońca	7.14
	Zachód słońca	15.33
	Wschód księżyca	1.46
	Zachód księżyca	13.13
	Długość dnia	11.14
Sobota	Ubyło dnia	7.31

Krótkie wiadomości

PRZYGOTOWANIA DO BUDOWY SANATORIUM dla płucno-chorych w Skotnikach dobiegają końca. Komisja lekarsko-techniczna z drem Misjonem na czele bada obecnie wszystkie nagrodzone prace architektoniczne i w przyszłym tygodniu wybierze jeden projekt. Plenarne posiedzenie komitetu budowy zwołano wobec tego na dzień 14 grudnia.

EPIDEMIA GRYPY W ŁODZI utrzymuje się w dalszym ciągu. Ciekawą zmianą jest tylko okoliczność, że gdy przed dwoma tygodniami grypa połączona była często z komplikacjami, zwłaszcza gastrycznymi, obecnie przebieg jej jest bardzo łagodny. Jak twierdzą lekarze, liczba zachorowań dziennie waha się w granicach 80—100.

DOM LUDOWY ma być zbudowany na Bałutach i służyć celom kulturalno - oświatowym tej dzielnicy miasta, liczącej przeszło 100.000 mieszkańców. O ile inicjatorzy budowy zbiora, drogą składek wśród ludności, odpowiednią kwotę — zarząd miejski ofiaruje na ten cel bezpłatnie plac.

NOWA KARETKA POGOTOWIA RATUNKOWEGO zakupiona została przez Zarząd Miejski. Po zmontowaniu nadwozia powiększy ona tabor samochodowy pogotowia. W związku z tym przewidziane jest również powiększenie personelu lekarskiego pogotowia ratunkowego, aby usprawnić działalność tej instytucji.

LUSTRACJA TARGOWISK MIEJSKICH przeprowadzona została wczoraj z okazji dnia targowego. Lustracja wykazała, że ostatnie zarządzenia porządkowe w dużym stopniu przyczyniły się do podniesienia stanu sanitarnego na targowiska. Jeśli chodzi o ceny — zanotowano ich stabilizację — utrzymują się one na poziomie z ub. tygodnia.

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla PKU Łódź-Miasto II urzędować będzie w dniu 30 bm. w wydziale wojskowym Zarządu Miejskiego przy ul. Piotrkowskiej 165. Stawić się winni mężczyźni rocznika 1916 i starsi, zamieszkałi na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów policji.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: J. Kahane (Limanowskiego 80), S. Trawkowska (Brzezińska 56), J. Koprowski (Nowomiejska 15), M. Rozenblum (Śródmiejska 21), M. Bartoszewski (Piotrkowska 95), L. Czyński (Rokicińska 53), T. Sinięcka (Rzgowska 59), H. Pastorowa (Łagiewnicka 96), F. Zakrzewski i S-ka (Kątna 54). (p)

Dziś—zjazd adwokatów w Warszawie
Wnioski endeków zmierzają do usunięcia Żydów z adwokatury.—Echa zebrania adwokatów łódzkich

Dziś odbędzie się w Warszawie zjazd adwokatów z terenu apelacji warszawskiej, do której należy również Łódź. Na zjeździe przeprowadzone będą wybory do rady adwokackiej oraz omówione mają być sprawy organizacji adwokatury. Na zjazd ten adwokaci endecy przygotowali szereg wniosków, domagających się m. in. zamknięcia list adwokatów dla Żydów do czasu póki ich liczba będzie odpowiadała procento-

wemu stosunkowi Żydów do ogółu ludności w Polsce.

Jak już donosiliśmy w przededniu zjazdu adwokatury odbyło się walne zebranie adwokatów łódzkich, na którym dokonano wyboru czterech kandydatów na członków delegatury izby adwokackiej w Łodzi. Z pośród tych czterech kandydatów rada adwokacka ma wybrać 2, na miejsce 2 wylosowanych. Jako kandydaci wybrani zostali: adwokat Eugeniusz Zejda, Zygmunt Moszkowski

Władysław Roszkowski i Karol Szczech. Warto jeszcze kilka słów poświęcić szczegółom, dotyczącym tego zebrania, na którym dokonano wyborów.

A więc przede wszystkim, adwokaci endecy, według z góry powziętego planu, zazdroszcząc laurów swym młodszym kolegom na uniwersytetach, postanowili

wprowadzić „ghetto ławkowe”.

Przybyli umyślnie wcześniej i zajęli miejsca po prawej stronie sali. Przybywających adwokatów chrześcijan witali następnie okrzykami: „Do nas, na prawo”, zaś przybywających adwokatów-Żydów okrzykami: „do ghetta, na lewą stronę”. Na tym tle doszło nawet do scysji, która jednak szybko została zlikwidowana przez adw. Gólkontta, pełniącego obowiązki przewodniczącego.

Ciekawy szczegół również zaszedł w trakcie zgłaszania kandydatów. Mianowicie, przywódca adwokatów endeckich, adw. Schweidler wezwał adwokatów-chrześcijan, by zrzekli się kandydowania jeśli nazwiska ich zostaną wysunięte przez Żydów. Adwokaci-Żydzi wysunęli jako kandydatów adwokatów: Pawłowski, Moszkowski, Knappika, Albrechta i Sieradzkiego. Kandydatura adw. Sieradzkiego, z powodu nieobecności na zebraniu, upadła, natomiast adw. Knapi, Pawłowski i Albrecht odmówili kandydowania. Endecy potraktowali ten fakt, jako swój sukces. (i)

Za złożenie mandatu — kara

Władze zastosowały art. 6 ustawy samorządowej

Jak już donosiliśmy, radni Stronnictwa Narodowego w Pabjanicach w dniu 23 marca złożyli oświadczenie, że nie będą brali udziału w pracach rady miejskiej i składają swe mandaty.

Ponieważ sprawa ta została skierowana do rozstrzygnięcia do władz administracyjnych — narazie nie powzięto jeszcze decyzji w sprawie rozpisania wyborów uzupełniających. Jednak zarząd miejski w Pabjanicach, opierając się na obowiązującej ustawie samorządowej, która nie zezwala na złożenie mandatu przez radnego bez istotnie ważnego usprawiedliwionego powodu, postanowił ukarać wszystkich radnych endeckich grzywnami.

Artykuł 6 ustawy samorządowej

brzmi bowiem: „Kto wyraził zgodę na postawienie swej kandydatury do organu ustrojowego związku samorządowego na niepłatne stanowisko z wyboru, obowiązany jest przyjąć mandat i sprawować go do końca kadencji.

Władze mają prawo nałożyć na osobę, która złożyła mandat przed upływem kadencji i od obowiązków tych nie została zwolniona, jednorazowe świadczenie w wysokości od 10 do 1000 zł.”

Wszystkich radnych endeckich ukarano grzywną po 50 zł. Odwołali się oni do urzędu wojewódzkiego, który kary zatwierdził. Podkreślić należy, że jest to pierwszy tego rodzaju wypadek w Polsce. (i)

Stragany i kioski na pl. Boenera
będą zbudowane przez Zarząd Miejski i wydierżawione handlarzom

Wczoraj odbyła się w Zarządzie Miejskim, przy udziale wiceprez. Kozłowskiego i przedstawicieli łódzkiego Starostwa Grodzkiego oraz komendy policji narada w sprawie otwarcia i eksploatacji placu Boenera (Zielony Rynek). Plac Boenera, który był dotąd nieuregulowanym i źle zabrukowanym terenem, został, jak wiadomo, całkowicie przebudowany i zmienił nie tylko swój dotychczasowy wygląd, ale także swój charakter.

Został przede wszystkim znacznie zmniejszony, a to z tego względu, iż odcięto od niego wokół znaczną przestrzeń na jezdnię uliczną, co miało duże znaczenie ze względów bezpieczeństwa. Nadto ułożono dokoła chodniki dla pieszych oraz zbudowano wąskie pasy kwietników, aby ożywić nieco monotony wygląd placu. Cały środek został zabrukowany klinkierem, zaś dla celów sanitarnych urządzono tu wodotrysk, wodociąg ze spływakami i t. d.

W tym stanie rzeczy nie mogą się tu odbywać tak jak dawniej targowiska wtorki i piątki, na które zjeżdżały setki wozów włościańskich. Zastanawiano się więc, jaki charakter nadać targowisku na tym placu, co ma bardzo duże znaczenie dla mieszkańców zachodniej części miasta, gdzie urządzić targowisko wtorkowo-piątkowe jakie kioski mają stanąć na pl. Boenera i t. d.

Przedewszystkim ustalono, że wobec konieczności przeprowadzenia jeszcze niektórych prac, plac Boenera może być odany do użytku dopiero w dniu 2 stycznia. Ustalono również, że będzie on przeznaczony na targowisko stałe t. j. wyłącznie na sprzedaż codzienne wszelkiego rodzaju towarów w kioskach i straganach. Aby nie psuć harmonijnego wyglądu targowiska, postanowiono dalej, że kioski i stragany jednolitego typu będą zbudowane przez miasto i wydierżawione handlarzom. Plac będzie sprzątnany przez dozorców miejskich. Kioski będą składowane, t. j. po godzinach handlu będą usuwane.

Natomiast targowiska włościańskie, odbywające się we wtorki i piątki będą urządzane na pl. Hallera. Narazie będą się one tam odbywały prowizorycznie. (i).

Łódź czeka na rozporządzenie

które umożliwi skuteczną walkę z zawodowymi żebrakami

Prezydium łódzkiego towarzystwa przeciwżebraczego w osobach wiceprez. Kozłowskiego, plk. Vogla i nacz. Wisławskiego przyjęte zostało wczoraj przez p. wojewodę łódzkiego Hauke-Nowaka i złożyło mu sprawozdanie z dotychczasowej działalności towarzystwa.

Delegacja wspomniiała, że towarzystwo łódzkie nakreśliło sobie bardzo szerokie ramy działalności i pragnie spowodować, aby jedna z plag społecznych która trapi nasze miasto — zawodowa żebrani — przestała w Łodzi istnieć. Wszystkie przygotowania już zostały

poczynione. Łódzka biornia dla żebraków służyć może wzorem dla innych miast. Główną przeszkodą jest jednak okoliczność, że dotychczas, mimo starań ministerstwa opieki społecznej nie wydało rozporządzenia wykonawczego do ustawy przeciwżebraczej. W tej sytuacji wszystkie dotychczasowe wysiłki mogą pójść na marne. Delegacja prosiła więc p. wojewodę, aby poczynił kroki w ministerstwie, celem przyspieszenia wydania odnośnego rozporządzenia.

P. wojewoda obiecał zająć się natychmiast tą palącą sprawą. (i)

GRAND-KINO
Począt. o godz. 12-ej

Ceny miejsc w 2-tygodniu rekordowego powodzenia znacznie niższe.
12 i 2 — 85 i 1.09.
4, 6, 8 i 10 — 1.09; 1.50 i 2.20.

JAN KIEPURA i MARTA EGGERTH
w arcydziele austriackiej produkcji
CZAR
CYGANERII

SALA FILHARMONII
NARUTOWICZA 20. Tel. 213-54.
ŚRODA, dnia 1 grudnia r. b. o godz. 8.45 wiecz.
II WIELKI KONCERT SYMFONICZNY

pod dyrekcją
Waleriana Berdiajewa
oraz **ŁÓDZKIEJ ORKIESTRY FILHARMONICZNEJ** (60 osób)
Bilety do nabycia w kasie Filharmonii.

Apel do łodzian
o odzież i obuwie dla chorych

Przychodnia Przeciwgruźlicza Robotniczego T-wa Przyjaciół Dzieci w Łodzi, ul. Piotrkowska 278, tel. 147-91, prosi wszystkich współczujących o nadsyłanie używanej odzieży i obuwia dla chorych nie mających możliwości nabycia tych rzeczy.

z udziałem solistki
FRANCE ELLEGAARD
fenomenalnej duńskiej pianistki.
Bilety do nabycia w kasie Filharmonii.

Były prezydent miasta Pabianic przed sądem

Jako oskarżony o nadużycia na szkodę miasta oraz KKO m. Pabianic. — Finansowanie fikcyjnych „interesów”. — Miejskie pożyczki dla przyjaciół i znajomych

Jak już donosiliśmy, przed sądem okręgowym rozpoczęła się wczoraj rozprawa na szereg sesyj sprawa przeciwko 40-letniemu Romanowi Jabłońskiemu, byłemu prezydentowi m. Pabianic i równocześnie dyrektorowi zarządu pabianickiej K.K.O.

Oskarżony odpowiada tedy równocześnie za przekroczenie władze i narażenie na straty obu instytucji, na których stał czele: miasta Pabianic i komunalnej kasy oszczędności tego miasta.

Akt oskarżenia wytacza przeciwko Jabłońskiemu jako prezydentowi miasta zarzuty, że do 1 listopada 1934, t. j. do zawieszenia go na tym stanowisku wydatkował z funduszy miejskich 23.000 złotych na potrzeby budowlane Pabianickiego Towarzystwa Eksportowego, że znów na rzecz tegoż towarzystwa wydatkował 27.400 złotych na pokrycie rachunków dwóch hut śląskich, narażając przez to miasto na straty.

Jako dyrektor K.K.O. popełnić miał oskarżony następujące nadużycia: do dnia 23 marca 1935 roku udzielił temuż materialnie zupełnie nieodpowiedzialnemu Pabianickiemu Towarzystwu pożyczek w wysokości łącznej 133.652 zł., gwarantował za zobowiązania tej firmy majątkiem K. K. O., udzielał kredytów znacznie ponad ustawową normę nie tylko osobom uprawnionym od uzyskania pożyczki w wysokości przewidzianej statutem, ale i osobom zupełnie do tego nieuprawnionym, bo zamieszkującym poza Pabianicami, przeważnie w Warszawie. Akt oskarżenia wylicza wszystkie te pozycje z nazwiskami. — Część owych pożyczek została już spłaconą, inne są jeszcze po dziś dzień w windykacji. Straty z tytułu działalności Pabianickiego Towarzystwa Eksportowego poniósł potem również zarząd m. Pabianic.

Wszystkich tych machinacji miał się oskarżony dopuścić w celach zysku.

Rozprawie przewodniczy sędzia Merson, wotują sędziowie Niklewski i Rayski. Oskarżenie wnosi prok. Maciejewski. W imieniu zarządu m. Pabianic oskarżenie posiłkowe i powództwo narazie w wysokości zł. 100. — z zastrzeżeniem podwyższenia sumy w toku rozprawy, wnoszą adw. Rembelski i Kotowski. Bronią adw. Deczyński i Szczepanowski.

Akta sprawy obejmują cztery wielkie tomy. Ponadto w trzech dużych skrzyniach znajdują się księgi, dokumenty itp. dowody rzeczowe, włączone do akt tej stosunkowo zawilej i opartej w głównej mierze na danych z ksiąg buchalteryjnych sprawie.

Akt oskarżenia

Jak wynika z uzasadnienia aktu oskarżenia — Jabłoński, w toku swego urzędowania jako prezydent miasta nawiązał bliższy kontakt z udziałowcami istniejącego w Pabianicach Towarzystwa Eksportu Bekonów (Bacon Export Company), które w dzierżawionej przez siebie części rzeźni pabianickiej produkowało bekon, przeznaczony na eksport do Anglii. Z powodu wielkiej podaży bekony z rynku polskiego, przedsiębiorstwo pabianickie władze cofnęły kontyngenty wywozowe. Oskarżony czynił podówczas z niezwykłą gorliwością i energią zabiegi o uzyskanie koncesji na wywóz, przedstawiał wiarygodnym czynnikiem tę kwestię, jako b.

istotną dla życia Pabianic i dającą możliwość zatrudnienia jego bezrobotnych i gdy mimo to nie uzyskał kontyngentów — wraz z owym udziałowcem Bacon Exp. Co. — Hipolitem Wronbergiem i nowym udziałowcem Józefem Ryszkiewiczem, malarzem i piastującym wysokie godności w związkach Obrońców Ojczyzny — założyli nowe przedsiębiorstwo: „Pabianickie Towarzystwo Eksportowe” Sp. z ogr. odp., które zamiast bekony oferowało znów na rynek angielski drób bity, jaja, masło i inne przetwory mięsne.

Spółka zgłosiła 10.000 zł. kapitału. Ale wszyscy trzej udziałowcy nie posiadali majątków. Wronberg ma jako by być właścicielem nieruchomości w Berlinie, ale oczywiście na jego odpowiedzialność majątkową w kraju nie mogło to mieć wpływu. Mimo to Jabłoński zawarł w dniu 15 czerwca 1934 r. ze spółką umowę w imieniu miasta na rok z prawem automatycznego przedłużania do lat dziesięciu, ustalił dzierżawne, jakie miała nowopowstała firma płacić i opłaty na rzecz miasta, ale nie posiadającym kapitału udziałowcom przyszedł z pomocą w ten sposób, że

jako prezydent polecił na koszt miasta wykonać remonty za ok. 24 tysiące złotych i ponad 27.400 złotych zapłacił z kasy za sprzężarkę sprowadzoną przez Towarzystwo.

Wronberg miał w Londynie odbiorcę w osobie importera Seddona, który miał finansować dostawy z Pabianic. Ale towarzystwo, pracujące początkowo istotnie z awansów Seddona, produkowało towar nieodpowiedni i zabezpieczało go na drogę nieumiejętnie. Ładunki psuły się w drodze niekiedy, a nawet były wypadki, że je wrzucano do morza. Seddonowi począł się w tych warunkach interes nie kalkuluować i przestał awansować.

Oskarżony Jabłoński początkowo sumy wykladał z K. K. O. w nadziei, że Seddon nadeśle pieniądze i że kredyt zostanie w ten sposób zlikwidowany. Ale sprawa przybierała coraz mniej korzystny dla Towarzystwa obrót i wreszcie kredyt urósł do 133.000 złotych. Drobiarnia przynosiła straty, a bilans za okres półrocznej pracy wykazywał deficyt w wysokości 209.661 zł. Nie pokryte zostały tedy nie tylko pretensje K.K.O. m. Pabianic, ale i dostawców.

Akt oskarżenia wywodzi, że Jabłoński był w Towarzystwie zainteresowany. Udkował w nim swego szwagra Kellera, uchodził za cichego współnika itd. Przy zorganizowaniu spółki dostał od niej komplet mebli w prezencie.

Zeznania Jabłońskiego

Oskarżony przyznaje się do winy w niektórych punktach — odpięra jednak zarzut, by działał w celach zysku osobistego. Wiedział, że wiele ryzykuje, zwłaszcza, gdy sprawa eksportu drobiu poczęła się psuć — pisał do Londynu, że grozi mu może nawet więzienie, jeśli Seddon nie przyśle pieniędzy, na które on — oskarżony — liczył, ale wówczas już było za późno.

Przewodniczący w szeregu pytań analizuje poszczególne pozycje pożyczek. Niektórych wysokich sum udzielonych osobom nieodpowiedzialnym, oskarżony wyjaśnić nie potrafi.

Sąd w dniu wczorajszym z wielkiej listy świadków postanowił wysłuchać jedynie 6 zamiejscowych. Reszta została zwolniona i będzie wezwana dopiero począwszy od 4 grudnia.

Dziś — drugi dzień rozprawy. (I)

LUDZIE GINĄ BEZ ŚLADU...

Tajemnicze porachunki polityczne w Gdańsku. — Zagadkowa śmierć członka S-S Paetscha — Gdzie jest dr. Kluck?

W jednym z pism warszawskich ukazała się następująca wiadomość z Gdańska.

Porwanie socjalistycznego posła do gdańskiego Volkstagu, Hansa Wichmanna, odbiło się wszędzie głośnie echem i zwróciło uwagę całego świata na niesamowite stosunki, panujące w Gdańsku od czasu objęcia władzy przez hitlerowców. Wypadek ten bynajmniej nie pozostał odoobniony.

Do rzędu tych ponurych tragedii należy niewyjaśniona śmierć bojownika z S. S. Paetscha.

Po porwaniu Wichmanna, przyjaciele jego wszczęli poszukiwania na własną rękę. Zdolali oni ustalić, że auto policyjne, którym Wichman został wywie-

ziony tragicznej nocy, nie było prowadzone, jak zwykle, przez szofera policji lecz

przez młodego bezrobotnego szofera, członka milicji S. S. Paetscha.

Przyjaciele Wichmanna zastosowali wszystkie środki, starając się pozyskać zaufanie bojownika - szofera, który stanowił klucz do rozwiązania tajemnicy dokola porwanego Wichmanna. Gdy starania te już zdawały się odnosić pomyślny skutek, Paetscha odnaleziono — po wieczornej wizycie trzech nieznanym mężczyznom — powieszono w swoim mieszkaniu przy Heiligegeist-Gasse. Zwłokami zajęły się władze i trup Paetscha cichaczem został spalony w gdańskim krematorium

Uwagze amatorów-narciarzy Polskie Radio nadawać będzie stały komunikat śniegowy

Wzmagający się z roku na rok rozwój zimowej turystyki stawia coraz nowsze wymagania w sprawie należytego obsłużenia tego ruchu. Obok instytucji specjalnie powołanych do rozrządzania pieczy nad tak popularnym już dziś sportem narciarskim, również i Polskie Radio wzięło na siebie potężny obowiązek propagandy i obsługi informacyjnej tego sportu. Do akcji tej należy nadawanie w ciągu miesięcy zimowych dokładnych danych o stanie ośnieżenia dla całej Polski, czyli t. zw. komunikatów śniegowych T. K. N.

W tym roku komunikaty śniegowe wygłaszane będą w następującej formie: w piątek o godz. 18.00 nadawać będzie Kraków na fali ogólnopolskiej komunikat o warunkach śniegowych w całej Polsce. Rozgłoszenie: Lwowska, Katowicka i Wileńska organizują poza tym w tym samym dniu w swoich lokalnych wiadomościach sportowych, szczególnie dane o warunkach śniegowych: w Karpatach Wschodnich, Beskidzie Śląskim i na Wileńszczyźnie. Jak bardzo zależy Polskiemu Radiu na sercu sprawa

popularyzacji narciarstwa, najlepszym dowodem — że przewidywany jest również komunikat nadawany przez Toruń dla Szwajcarii Kaszubskiej.

W okresie przed świętami Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy, kiedy ma miejsce największe nasilenie ruchu narciarskiego, Kraków będzie nadawał stały śniegowy w poszczególnych dolinach i na halach, posiadających schroniska. Nie skończy się jednak na tym.

W soboty dla obsługi podmiejskiego ruchu narciarskiego nadawany będzie komunikat ze wszystkich rozgłośnia dotyczący najbliższej okolicy miasta rozgłoszeniowego.

Radio stanie się zatem jedynym w swoim rodzaju informatorem, przysługującym się dobrze propagandzie polskiego narciarstwa.

Niezależnie od komunikatów śniegowych w pogadankach, felietonach i poradnikach sportowych uwzględniane będą tematy związane z narciarstwem, jak np. zaprawa narciarska, kwestja wyboru sprzętu, trudne warunki terenowe i t. p.

bez hałaśliwego ceremoniału, stosowanego zawsze przy chowaniu członka bojówki. Siostra zmarłego bezskutecznie zabiegala w policji kryminalnej, by ta wszczęła dochodzenia celem wyjaśnienia zagadkowych okoliczności zgonu brata. Gdy rozpoczęła prowadzić dociekania na własną rękę,

została wysiedlona do Rzeszy.

Wszelkie plany odnalezienia Wichmanna zostały w ten sposób pokrzyżowane.

Ostatnio znowu stwierdzono zaginięcie byłego senatora dra Klucka, który do czerwca ub. r. był członkiem hitlerowskiego senatu w Gdańsku. Naraził on się hitlerowcom, gdy nie wypisał żadanego świadectwa zgonu dla bojownika z S. A. Güntera Deskowskiego, który umarł podczas zbrojnego napadu S. A. na zebranie partii konserwatystów dn. 12 czerwca 36 r. w domu św. Józefa przy Töppergasse. Otóż dr. Kluck po zbadaniu zwłok, stwierdził w świadectwie zgonu, że „Deskowski zginął podczas bójk na udar serca, jak to się wobec silnego wzruszenia często zdarza u ludzi nawskroś przeżartych syfilisem, jak on”.

Brunatnym wodzom Gdańska, którzy trup bojownika chcieli zużytkować, póki był ciepły, dla swych celów politycznych, takie świadectwo zupełnie nie odpowiadało. Zażądali oni od Klucka, by syfilisem pasował na męczennika sprawy rasistowskiej.

Kluck, nie mogąc pogodzić takiego fałszerstwa ze swoim sumieniem lekarskim, odmówił żądaniu. Za taką „zdradę” mszczono się na nim srogo. Odebrano mu pod śmieszny pozórami wszystkie urzędy, zabroniono prowadzenia praktyki lekarskiej i pozbawiono możliwość egzystencji. Gdy Kluck groził senatorowi skargą o odszkodowanie, przyrzeczono mu wypłacenie sumy 1.500 funtów angielskich, pod warunkiem, że wyemigruje do Ameryki. Wyślano go do Niemiec, gdzie miał otrzymać pieniądze i załatwić formalności związane z wyjazdem.

Ostatni raz widziano go w Królewcu; odtąd wszelki ślad po nim zaginął, rodzina zaś nie ma o nim żadnych wieści.

Tragiczna miłość aktorki

Wstrząsające sceny na procesie w Warszawie. —
Inna Zielecka skazana na 3 lata więzienia

Warszawa, 26 listopada. Donosiliśmy o rozprawie sądowej przeciw Innie Zieleckiej, aktorce rosyjskiej, która zastrzeliła na ulicy swą rywalkę Ninę Biellicz.

Jak wiadomo, Zielecka, 40-letnia kobieta, porzuciła swego męża dla Białogórskiego, którego pokochała nad życie, a którego później odbiła jej Nina Biellicz. Zazdrość i rozpacz zawiedzionej kobiety stała się przyczyną zbrodni.

M. inn. w toku rozprawy wychodzi najaw, że w czasie, kiedy Białogórski utrzymywał stosunki z Zielecką i Bieli-

czową, chorowała śmiertelnie jego pierwsza żona. Zielecka okazywała jej dużo serca i Białogórski zmarła na jej rękach.

Świadek Sokolcewowa, siostra Białogórskiego, zeznaje, że Zielecka terrorizowała jej brata, a gdy odwiedziła oskarżoną w urzędzie śledczym, prosiła, aby nie mówiła, skąd Zielecka zdobyła rewolwer.

Oskarżona Zielecka często płacze i zachowuje się bardzo niespokojnie.

Zeznania świadków odwodowych wypadają dla oskarżonej korzyst-

nie. M. inn. as. lotnictwa polskiego, kpt. Orliński, przyjaciel Zieleckiej, wyraża się o Zieleckiej jako o kobiecie niezwykłej dobroci, powodującej się wyłącznie odruchami serca.

Sąd ogłosił wieczorem wyrok skazujący artystkę rosyjskiego studia dramatycznego Inne Zielecką na 3 lata więzienia za zabójstwo swej rywalki Niny Biellicz.

Wniosek obrony o zwolnienie Zieleckiej z więzienia do czasu uprawomocnienia się wyroku został odrzucony.

Groźba strajku dozorców domowych

gdyby konferencja nie dała rezultatu. — Żądania pracowników umysłowych. — Strajki okupacyjne

Wczoraj odbyło się walne zebranie delegatów fabrycznych związku włóknarzy „Praca“ na którym omówiono szereg interesujących spraw.

Przede wszystkim delegaci zajęli się sprawą zamierzonego wprowadzenia samorządu do ubezpieczalni społecznej. Jak wiadomo, wprowadzenie samorządu nastąpić ma stopniowo w ciągu roku, t. z. obecnie powołana byłaby do życia tymczasowa rada ubezpieczalni, z pośród delegatów wyłonionych przez związki zawodowe i organizacje gospodarcze, zaś po upływie roku, po opracowaniu ordynacji wyborczej, rozpisane byłyby wybory do rady ubezpieczalni. Delegaci fabryczni, akceptując w zasadzie tę propozycję, wypowiedzieli się za tym, by tymczasowa rada nie urzędowała dłużej niż sześć miesięcy, aby najdalej za pół roku ubezpieczalnia otrzymała samorząd, pochodzący z powszechnych wyborów.

Następnie omówiono sprawę niehonorowania umów zbiorowych i orzeczenia komisji rozjemczej w szeregu fabryk. Postanowiono zwrócić się do ministerstwa opieki społecznej, aby w każdym

wypadku stwierdzenia tego wykroczenia inspektorat pracy nie ograniczał się do akcji mediacyjnej, lecz bezwzględnie kierował skargi do referatu karnego.

W końcu postanowiono wystąpić do zarządu miejskiego i dyrekcji KEŁ z prośbą o przyspieszenie częstotliwości ruchu tramwajów w godzinach wieczornych, kiedy robotnicy wracają z fabryk do domów.

Strajk dozorców domowych w Łodzi stał się realną groźbą. Wczoraj odbyło się posiedzenie komisji międzyzwiązkowej dozorców domowych, na którym uchwalono, na wypadek gdyby konferencja w dniu 29 b. m. nie dała pozytywnego rezultatu, rozpocząć w przyszłym tygodniu. W związku z tym wczoraj już powołano do życia główną i okręgową komisję strajkową.

Przypuszczać należy, że władze administracyjne nie dopuszczą do tego strajku, który zagrażałby bezpieczeństwu publicznemu, i przyczynią się do polubownego załatwienia zatargu pomiędzy dozorcami a właścicielami domów.

Jutro odbędzie się walne zebranie pracowników umysłowych, zwołane przez komisję porozumiewawczą wszystkich związków zawodowych. Na zebraniu tym ma być poruszona sprawa podwyżki płac o 20 proc. w przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych, wprowadzenie w życie 7-godzinnego dnia pracy, jaki przysługuje pracownikom umysłowym, wprowadzenie 6-miesięcznego okresu wypowiedzenia dla pracowników, zatrudnionych powyżej 10 lat w jednym przedsiębiorstwie, odpraw dla zwalnianych pracowników w wysokości 1 miesięcznej pensji za każdy przepracowany rok i t. d.

Wczoraj wynikił strajk okupacyjny w fabryce Z. Rubinstelna przy ul. Pomorskiej 10, z powodu przyjęcia do pracy niezrzeszonego robotnika.

W fabryce Krakowskiego przy ulicy Zgierskiej od kilku tygodni trwa strajk okupacyjny na tle nieumówionych płac. Odbyta wczoraj w inspekcji pracy konferencja, nie dała pozytywnego rezultatu. (1).

Straszliwe zbrodnie bandy trucicieli

Zawodowy truciciel dostarczał arseniku swej zbrodniczej klienteli. — W wyrafinowany sposób mordowali ludzi. — Widmo szubienicy w Ostrowcu

Radom, 26 listopada.

Na sesji wyjazdowej radomskiego sądu okręgowego w Ostrowcu rozpoczęła się dziś sensacyjna sprawa trucicielska.

Oskarżeni Jan Stepień, Wiktor Fryz, Aleksander Poleżajew i Marianna Gorgul znajdują się pod zarzutem zabójstwa kilku osób i odpowiadają z art. 225 par. 1, który grozi karą długoletniego więzienia lub śmierci.

Jan Stepień, 60-letni mieszkaniec wsi Nowa Wieś, pow. ilżecki, oskarżony jest o to, że w listopadzie i grudniu 1936 r. we wsi Osówka Nowa w celu pozabawienia życia żony swej, Marianny, kilkakrotnie w odstępach kilkudniowych

DOSYPYWAŁ DO POTRAW ŻONY DAWKI ARSZENIKU.

Systematyczne zatrąwanie organizmu doprowadziło po długich męczarniach do śmierci żony.

Kochanka 60-letniego Stepnia była młoda meżatka Wiktorii Fryziel. Za jego namową pozabawiła Fryzielowa życia

męża swego Antoniego, by móc pobrać się ze Stepniem.

Zatrucie Antoniego Fryziela nastąpiło w sposób wyrafinowany, aby uniknąć podejrzeń gwałtownej śmierci.

Począwszy od grudnia 1936 r. do połowy stycznia Fryzielowa zatrąwała jedzenie męża arsenikiem.

Sprezyna bandy trucicielskiej był Aleksander Poleżajew zwany w okolicy „ruskim Walkiem“.

Poleżajew zajmował się zawodowo dostarczaniem trucizny w celach zarobkowych i udzielał wskazówek, dotyczących sposobu jej użycia.

Za truciznę pobierał od 10 do 20 zł. Stwierdzono, że Poleżajew dostarczał

trucizny nie tylko Stepniowi i Wiktorii Fryziel, ale całemu szeregowi osób, powodując zatrucie.

Poleżajew miał opinię zawodowego truciciela ludzi. Jeszcze w 1921 roku do starczył trucizny swej kochance Marianie Gorgul, która otrąła swego męża.

Chodziło wtedy o zawładnięcie majątku, pozostałego po mężu. Z powodu amnestii postępowanie umorzono.

Później, gdy majątek po Janie Gorgule przeszedł w ręce matki zmarłego Walerii Gorgul, usiłowano ją również otruć.

Sprawa trucicieli wywołała wielką sensację.

Fryzjer „leczył“ chorych

Nawrocki został aresztowany i przekazany władzom sądowym

Donosiliśmy wczoraj o braku lekarzy w Polsce wogóle, a w województwie łódzkim w szczególności. Poza ośrodkami miejskimi, stosunkowo dobrze obsługiwanymi pod względem sanitarnym — na wsi o lekarza bardzo trudno, a opieka lekarska nad ludnością wiejską jest niemal żadna. Podawaliśmy również, że na 3.000 mieszkańców województwa przypada na wsi jeden lekarz i że w tych warunkach grasują wśród wieśniaków owczarze, znachorzy i szarlatani najroźniejszych autoramentu.

Wczoraj, jakby na potwierdzenie tych słów, dokonała policja powiatowa aresztowania jednego z owych wyzysku-

jących ciemną ludność szarlatanów.

Zatrzymany został Andrzej Nawrocki, 35-letni „lekarz“, z zawodu fryzjer, jeszcze do niedawna trudniący się tym zawodem w Kole, skąd pochodzi.

Nawrocki począł udzielać porad w zakładzie, w którym pracował. Rozstał się potem z brzytwą i grzebieniem i przerzucił całkowicie na „leczenie“. Ostatnio objeżdżał wsi w województwie, trudniąc się już wyłącznie znachorstwem i pobierając za rozmaite zioła, leki i t. d. nieraz dziesiątki złotych.

Oszust został przekazany do dyspozycji sędziego śledczego. (1).

TEATR POLSKI

Śródmiejska 15

Dziś o godz. 4-ej po poł. (abonament), a wieczorem o godz. 7.45 arcydzieło St. Wyspiańskiego „Noc Listopadowa“ w wykonaniu znakomitego zespołu artystycznego.

Jutro, w niedzielę, o godzinie 4-ej po poł. i o godz. 8.30 wiecz. dwa ostatnie przedstawienia świetnej amerykańskiej komedii „Jutro pogoda“.

Premiera „Tessy“ Kennedy i Giradoux, z udz. Al. Węgierki odbędzie się dnia 2-go grudnia, na który to dzień ważne będą bilety zakupione przez Związek Harcerzy.

TEATR KAMERALNY

Cegielniana 27

Znakomity gość łódzkiej sceny, Aleksander Węgierko, kończy już swoje występy w komedii Shaw'a „Pygmalion“, która stała się największym i najgłośniejszym sukcesem bieżącego sezonu.

Aleksander Węgierko grać będzie w „Pygmalionie“ jeszcze dziś o godz. 8.30 wiecz. i jutro dwukrotnie: o godz. 4-ej po poł. i o 8.30 wiecz.

Wkrótce wchodzi na afisz Teatru Kameralnego komedia muzyczna „Rozkoszna dziewczyna“, w opracowaniu J. Tuwima i w reżyserii Zygmunta Biesiadeckiego.

TEATR POPULARNY

Ogrodowa 18

Dziś o godz. 8.15 wiecz. dowcipny „Kundel“.

Jutro, w niedzielę, o godz. 4.30 po poł. zespół łódzkich teatrów miejskich pod reżyserią St. Wronckiego występuje z premierą arcydzieła komediowego Al. Fredry „Wielki człowiek do małych interesów“, w wykonaniu Reńskiej, Zeromskiej, Bolkowskiego, Góreckiego, Urbańskiego, Pagowskiego, Kopczewskiego, Wichniarza, Wronckiego i Zonera. Wieczorem o godz. 8.15 powtórzenie premiery.

TEATR W SALI GEYERA

(Piotrkowska 295).

Dziś teatr nieczynny.

Jutro, w niedzielę, o godz. 4.30 premiera tragedii K. H. Rostworowskiego „Niespodzianka“, w reżyserii B. Dąbrowskiego i w wykonaniu Koszowskiej, Plucińskiej, Skwarskiej, Dąbrowskiego, Leszczyńskiego, Łuczaka, Modrzeńskiego i Szymańskiego. Wieczorem o godz. 7.30 wiecz. powtórzenie premiery.

Z KONSERWATORIUM MUZYCZNEGO HELENY KIJENSKIEJ-DOBKIEWICZOWEJ.

W poniedziałek, dnia 29-go b. m., o godzinie 20.15 w sali konserwatorium przy ul. Traugutta Nr. 9, tel. 210-86, odbędzie się Wieczór Schubertowski z udziałem prof. J. Sulikowskiego (fortepian), p. L. Górskiej (śpiew) i orkiestry małej symfonicznej pod dyr. prof. O. Schillera. Szczegóły w programach. Dochód z wieczoru przeznaczony na rzecz „Bratniej Pomocy“ przy konserwatorium. — Bilety w cenie po gr. 50 i zł. 1 do nabycia przy wejściu na salę.

KONCERT SYMFONICZNY Z UDZIAŁEM BERDIAJEWY.

W środę, dnia 1-go grudnia r. b., o godz. 8.45 wieczorem odbędzie się w sali Filharmonii drugi skolei koncert symfoniczny pod dyr. znakomitego dyrygenta Waleriana Berdiajewa z udziałem solistki France Ellegaard, duńskiej pianistki oraz powiększonej łódzkiej orkiestry filharmonicznej w składzie ponad 60 osób. W programie koncertu wykonana będzie VI Syfonia „Patetyczna“ Czajkowskiego, koncert fortepianowy D-moll Mozarta oraz koncert fortepianowy Es-dur Liszta. — Bilety do nabycia w Filharmonii.

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

Przemysłu i Handlu Włókienniczego

KINO **EUROPA** 4-ty TYDZIEŃ rekordowego powodzenia

Pocz. 12, 2, 4, 6, 8, 10
„DYBUK“
Ceny niższe na wszystkie sanse 80 gr.

S. Bełchatowski, Wien IX

KINDERSPIEGELGASSE 1. tel. A. 25-600

zalatwa we Wiedniu wszelkie sprawy handlowe i odnajmuje u siebie w mieszkaniu przyjezdnym z kralu pokole na krótszy lub na dłuższy czas.

O dożywianie dzieci w szkołach powszechnych

Donosiliśmy przed kilku dniami, że rada szkolna miejska postanowiła zwrócić się do komitetu pomocy zimowej z prośbą o przyznanie specjalnych funduszy na dożywianie dzieci w szkołach powszechnych. W związku z tym wczoraj w wydziale opieki społecznej odbyło się posiedzenie komitetu, na którym szczegółowo omawiano sprawę dożywiania dzieci. W wyniku dyskusji postanowiono przenieść radzie szkolnej z wydatną pomocą.

Inicjatywę w kierunku zdobycia funduszy na dożywianie dzieci podjęli równocześnie opiekunowie szkolni, którzy postanowili przeprowadzić akcję, w wyniku której każde dziecko otrzymywałoby szklankę gorącego mleka i bułkę dziennie. (1)

Proces Doboszyńskiego we Lwowie

Kraków, 26 listopada.

W sferach sądowych utrzymuje się, że proces Doboszyńskiego definitywnie nie odbędzie się w Krakowie, lecz na terenie apelacji lwowskiej.

Wymieniane są sądy przysięgłych we Lwowie i w Przemyślu. Niezawodnie już wkrótce postanowione zostanie, w którym z tych dwóch miast rozegra się finał najścia na Myślenice.

OFIARY NA BUDOWĘ WIEŻY SPADOCHRONOWEJ

Zarząd Okręgu Wojewódzkiego L. O. P. P. podaje niniejszym do wiadomości ogółu społeczeństwa łódzkiego, że na cele budowy wieży spadochronowej wpłynęły dalsze poważne ofiary, a mianowicie: Towarzystwo Kredytowe miasta Łodzi zł. 10.000, Fogel Majer, dzierżawca Zakładów T-wa Schloesserowskiej Przędzalni Bawełny i Tkalni, Sp. Akc. — zł. 2000, Hau Otton, Fabryka Wyrobów Pończoszniczych — zł. 1000, za które na tej drodze składamy najserdeczniejsze podziękowanie.

Sąd nie wyznaczy ks. Radziwiłłowi kuratora

Wniosek o ubezwłasnowolnienie księcia będzie niebawem rozpatrzony

Ostrów, 26 listopada.

Przed sądem grodzkim w Ostrowie rozpatrywany był wniosek rodziny ks. Michała Radziwiłła w sprawie ustanowienia tymczasowego opiekuna dla ks. Michała Radziwiłła.

Do sądu złożony został już uprzednio wniosek o ubezwłasnowolnienie księcia, a ponieważ rozpatrzenie takiej sprawy wymaga dłuższego czasu, przeto rodzina złożyła wniosek o wyznaczenie

nie tymczasowego kuratora, uzasadniając to rzekomą słabością umysłową, marnotrawstwem ks. Michała oraz zamierzonym jego małżeństwem z p. Suchestow.

Ks. Michał Radziwiłł przedłożył sądowi korzystne dla siebie świadectwo znanego psychiatry lwowskiego, sen. dra Domaszewicza.

Sąd, na podstawie tego świadectwa, postanowił wniosek o wyznaczenie ku-

ratorego dla ks. Radziwiłła odrzucić.

Wniosek o ubezwłasnowolnienie ks. Michała Radziwiłła będzie osobno rozpatrywany.

Ostrów, 26 listopada.

Na wokandzie sądu grodzkiego w Ostrowie była również druga sprawa przeciwko ks. Michałowi Radziwiłłowi, który oskarżony był o przestępstwo na szkodę wierzycieli.

Na rozprawę ks. Radziwiłł nie stawiał się z powodu choroby.

Sąd postanowił rozprawę odroczyć i nowy termin wyznaczyć z urzędu.

B. prezydent R. P. Wojciechowski i gen. Haller w Krakowie

W dniu 5 grudnia odbyć się ma Zjazd Okręgowy nowozałożonego Stronnictwa Pracy, na który przybyć mają również b. prezydent R. P. prof. Wojciechowski i gen. Józef Haller.

Przewodniczący okręgu krakowskiego adw. Kuśnierz otrzymał już zezwolenie władz administracyjnych na urządzenie Zjazdu w sali Starego Teatru.

RECE JAKO LEGITYMACJA

Wystarczy spojrzeć na ręce kobiety, aby osądzić niemal nieomylnie do jakiej klasy społecznej, do jakiego zawodu lub sfery należy ich właścicielka... Praca umysłowa i praca fizyczna zupełnie inaczej rysują się na rękach kobiecych. Rece delikatne, o dobrym rysunku, skórze miękkiej i białej znamionują mały wysiłek rąk. Nie są to ręce spracowane. Rece „mocne”, krępkie w uścisku, bardziej szorstkie to w każdym razie ręce pracy... Rece zgrubiałe, o skórze twardej, nieco ostrej świadczą o pracy całkiem fizycznej. Ale można te różne rodzaje rąk kobiecych doprowadzić do jednego wyglądu, uczynić je wszystkie białymi, delikatnymi i pięknymi. Wystarczy używać do pielęgnacji rąk „Kremu Prałatów”, a ręce pracownicy fizycznej urodobnią się do rąk pani nie pracującej, nie niszczącej rąk w wysiłku. Spróbujcie „Kremu Prałatów”. Rece Wasze będą piękne i delikatne jak ręce arystokratek.

W niedzielę, dnia 28 b. m. o godz. 1-ej po poł. jako w pierwszą rocznicę śmierci odbędzie się poświęcenie pomnika b. p.

z Kempieńskich Anny Monitzowej

o czym zawiadamia

RODZINA

Nadużycia celne dwóch importerów

Jak sprowadzano jelita z Chin i Ameryki

Gdynia, 26 listopada.

Ciekawą aferę rozpatrywał sąd apelacyjny w Gdyni. „Bohaterami” jej byli dwaj mieszkańcy Łodzi: Sucher Buzym i Jankiel Herszkowicz, właściciele firmy „Jelito”.

Wymienieni celem omińnięcia opłat celnych sprowadzali jelita do Polski okólną drogą, deklarując je jako pochodzące z Niemiec, podczas gdy jelita po-

chodziły z Ameryki i Chin. Do Polski sprowadzone były drogą przez Niemcy.

W wyniku rozprawy zostali obaj skazani przez Dyrekcję cel na grzywny. Sąd Okręgowy w Gdyni jako instancja odwoławcza wyrok zatwierdził zasądzając od Suchera i Herszkowicza po 26.373 zł. grzywny i koszty sądowe w wysokości 5.274 zł.

KINO „RIALTO”

Dzisiaj o g. 12 i 2 2 PORANKI

OSTATNIE DNI! CENY ZNIŻONE

Na wieczorowe seanse

85 zł. Port Artura 1⁰⁰ zł.

Warszawa w oczach Anglika

Zycie kawiarniane naszej stolicy w ujęciu angielskiego dziennikarza

Korespondent angielskiego dziennika „Manchester Guardian” zwrócił w jednym ze swych reportaży uwagę na życie kawiarniane Warszawy. Odcinek życia napozór banalny, ale jakże ciekawy w ujęciu obcokrajowca.

Korespondent pisma angielskiego zauważył w kawiarnianym życiu naszej stolicy pewien system, wiążący się z życiem politycznym, artystycznym i kulturalnym. Oto więc garść jego obserwacji i uwag:

Życie kawiarniane w Warszawie rozpoczyna się o 10-ej rano, a kończy o 2 lub jeszcze później w nocy. O 10-ej zjawiają się profesorzy i dziennikarze, aby spożyć śniadanie i przeczytać gazety. Po południu kawiarnie zapełniają się mężami stanu, urzędnikami, politykami, prawnikami, bankierami, lekarzami i ludźmi interesu, którzy przychodzą tu na pół-czarnej i po nowinki dnia. Ponieważ obiad w Warszawie przypada na środek dnia (Anglicy jedzą obiad o 8-ej) kawiarnie zapełniają się zwykle około 5-ej, a ruch w nich trwa do 8-ej. Jest to najciekawszy i najmiłszy okres w warszawskich kawiarniach.

Ludzie przychodzą tu, aby spotkać się z przyjaciółmi, zawrzeć nowe znajomości, dyskutować, załatwiać interesy, oraz przejrzeć popołudniowe pisma.

Kobiety podziwiają tu nowe kreacje, słuchają muzyki, piją herbatę, a czasem Cinzano i jedzą ciastka. O 8-ej kawiarnie świecą pustkami, aby na nowo zapełnić się około 11-ej. Teraz zjawia się tu młodzież, aby spędzać czas na tańcu do rana.

O każdej jednak porze i w każdej kawiarni, mówi się dużo o polityce. Kawiarnia jest dla Polaka tym, czym dla Anglika klub, a nawet czynnikiem.

Jest ona integralną częścią życia inteligencji w stolicy i w większych miastach. Jest to instytucja podobna do... teatru lub kina. Dla niektórych jest ona jedynym i drugim, dla innych zaś jest szkołą myśli politycznej, lub też literackiej.

W Warszawie, a także w Krakowie lub Wilnie, nie „wpada” się do kawiarni. Do kawiarni trzeba się „wybrać”. Dlatego też właściciele tych lokali starają się, aby pobyt w nich był jaknajprzyjemniejszy.

Kawiarnie warszawskie nie są, być może, tak wspaniałe jak wiedeńskie, są jednak znacznie obszerniejsze, a ich atmosfera jest o wiele miłsza niż w jakiejkolwiek innej stolicy europejskiej. Lokale kawiarniane w Warszawie dzielą się na dwie grupy: „kawiarnie” i „cukiernie”.

W pierwszej można dostać zarówno kawę, herbatę i wyroby cukiernicze, jak i kanapkę, a nawet alkohol w wysokim gatunku i... w wysokiej cenie.

W cukierni zaś kelner będzie przerażony, gdy gość zażąda od niego kieliszka wódki. Gdy się jednak poprosi o 20, bodaj różnych gazet i czasopism, otrzyma się je natychmiast z grzecznym „proszę pana”. Lecz nie należy próbować przy tym prosić o... piwo, gdyż wywoła to na twarzy kelnera wyraz niesmaku i oburzenia.

Każda klasa społeczna, a nawet każdy zawód posiada w Warszawie specjalny lokal — od ministra, odwiedzającego „Europejską”, do subiekta, który spędza wieczory w „Małej Ziemiańskiej”, lub w jednym z setek innych małych lokali.

Nawet żebracy mają swoją „kawiarnię” na Okopowej.

Niektóre lokale mają swoją historię.

Takim lokalem jest np. „Lourse” na Krakowskim Przedmieściu, niedaleko polskiego „Downing Street”. Kawiarnia ta była niegdyś miejscem zebrań najwybitniejszych Polaków doby przedwojennej, a specjalnie działaczy politycznych. U Lourse’a zbierali się socjaliści z Józefem Piłsudskim, tu także konferował Dmowski ze swymi przyjaciółmi partyjnymi. Stolik kawiarniany był ośrodkiem z którego promieniowały nowe hasła polityczne. Kawiarnia była szkołą myśli politycznej.

Dzisiaj polityka przeniosła się od „Lourse’a” do „Europejskiej”. Ale stoliki u „Lourse’a” nie świecą pustkami — dziś jest tam miejsce zebrań ludzi nauki, profesorów, nauczycieli i artystów. Przygodny obserwator może zauważyć tam długi stół, przy którym toczą się uczone i burzliwe dyskusje nad Platonem, Heglem i Spinozą, Reinhardem i G. B. Shawem. Stół ten zajmują profesorowie uniwersytetu, znajdującego się w bliskim sąsiedztwie kawiarni.

Przy sąsiednim stole można zauważyć najwybitniejszych polskich artystów, jak Stępczkiego, Jaracza, czy Samborskiego.

W „Europejskiej” widzi się znów „możnych tego świata”, a szczególnie ludzi zbliżonych do rządu. Znajduje się tu w centrum sali stół, zwany „stołem pułkowników”. Tu zbierają się członkowie gabinetu i tu można ich spotkać częściej niż gdziekolwiek. Przy tym stole można zobaczyć min. Kościłkowskiego, Sławka, płk. Becka i wielu innych, otoczonych przez wyższych urzędników i członków Sztabu Głównego. Sie dzieć przy tym stole, to znaczy „współpracować z rządem”. Tu rozrząsa się problemy państwowe i najżywotniejsze kwestie aktualne. Dziennikarz, który doznał zaszczytu przebywania przez chwilę przy „stole pułkowników”, zostaje natychmiast otoczony przez zazdrośnych kolegów i zasypany pytaniami.

W związku z częstymi odwiedzinami „Europejskiej” przez mężów stanu, je-

den z nich (zdaje się Bartel) miał się wyrazić kilka lat temu, że godziny spędzone w kawiarni powinny być zaliczone do godzin służbowych.

Niedaleko „Europejskiej” po drugiej stronie placu Piłsudskiego znajduje się kawiarnia zwana „artystyczna” lub „Kawiarnia Artystów”. Właścicielem jej jest p. Albrecht, postać w Warszawie bardzo popularna. Do niego należą wszystkie „Ziemiańskie”, rozrzucone po całej Warszawie.

Nigdzie nie spotyka się tylu powieściopisarzy, poetów, malarzy, rzeźbiarzy i publicystów, co w Artystycznej. Tu na Pl. Piłsudskiego, akurat naprzeciwko Min. Spr. Zagr. powstaje najlepsza satyra polityczna, na temat... „stole pułkowników” w sąsiedniej Europejskiej.

Tak, jak „Europejska” jest „klubem” polityków, a „Artystyczna” ludzi sztuki, tak „Adria” jest miejscem zebrań t. zw. „towarzystwa”. Zaprosić młodą osobę na dancing do „Adrii”, to tak, jak wprowadzić ją na... dwór królewski.

Zadna kobieta z towarzystwa nie uniknie „ceremonii” zatafowania na parkiecie „Adrii”. Ziemianie z prowincji, uważając, że ich wizyta w Warszawie jest zupełnie nieudana jeśli nie mogą wybrać się na dancing do „Adrii”. Prócz sali balowej w piwnicy, znajduje się w „Adrii” również specjalny lokal na piętrze. Tu czytają pisma ci, którzy spędzili popołudnie z politykami, a noc na parkiecie dancingu.

Ciekawą kawiarnią jest t. zw. „Napoleonka” zwana również „Kresową”. Tu siadywał często nad zeszytem nutowym Szymanowski, tworząc swe wspaniałe dzieła, podczas gdy kelner kilkakrotnie odgrzewał mu nienapoczętą kawę. Również Huberman był częstym gościem tego lokalu, a nawet Paderewski, bardzo rzadko bywający w kawiarniach, zjawiał się tu czasem, zajmował miejsce przy oknie i obserwował ruch uliczny.

(„Manchester Guardian Weekly”).

Postulaty podatkowe sfer gospodarczych

Należy usunąć hamulce, leżące na drodze postępu ekonomicznego. — Program „małej reformy podatkowej”. — Ustalenie kosztów ubezpieczeń społecznych

Obrady zjazdu Związku Izb Przemysłowo-Handlowych

Obrady ostatniego plenarnego zebrania Zw. Izb Przemysłowo-Handlowych, które odbyło się w Warszawie w ub. czwartek, stało pod wyraźnym znakiem reform podatkowych. Konieczność ich była głównym założeniem programu przemówienia prezesa Związku, b. min. Klarnera, jej też przede wszystkim poświęcone były dalsze referaty. Nie wątpliwie również wysunięciu tego zagadnienia na czoło obrad Związku Izb przypisać należy wyjątkowo liczny udział w zebraniu przedstawicieli rządu, bowiem na zebranie to przybył min. przemysłu i handlu, Roman, w towarzystwie obu wice-min. M. Sokołowskiego i A. Rosego, wiceminister skarbu K. Morawski, dyrektorzy departamentów pp. W. Martin, Geppert, dr. Lubowicki, Ządrowski.

Po załatwieniu szeregu spraw organizacyjnych właściwe obrady rozpoczęło dłuższe przemówienie prezesa Klarnera, poświęcone scharakteryzowaniu obecnej sytuacji gospodarczej i zanalizowaniu potrzeb, jakie wysuwa życie gospodarcze.

Przemówienie b. min. Klarnera

P. Klarner podkreślił, iż wskaźnik produkcji idzie stale w górę w zakresie dóbr inwestycyjnych, a wskaźnik akcji przemysłowych, jako symboliczny barometr koniunktury podniósł się z 39,4 proc. na początku roku do 48,2 proc. we wrześniu; załadunek wagonów osiąga już poziom z r. 1928, a wkłady w bankach dochodzą już do swego maksimum. Fakty te świadczą, że w obecnej naszej sytuacji gospodarczej brak jest obiektywnych podstaw, któreby upoważniały nas do pesymizmu. Niemniej jednak występują na rynku polskim pewne symptomy nerwowości, co każe nam obserwować rozwój naszych stosunków gospodarczych z dużą czujnością i przecznością.

Specjalnie zaś ważnym zagadnieniem jest konieczność usunięcia hamulców leżących na drodze automatyzmu gospodarczego. Na pierwszym miejscu postawić tu trzeba sprawę wysokości i rozłożenia obciążeń publicznych w Polsce, wymagającą szybkiej rewizji i to zarówno w dziedzinie podatków i opłat, jak i w zakresie ubezpieczeń społecznych.

Kierunki, w jakich powinna podążać przebudowa systemu podatkowego wskazują dodatnie wyniki podejmowanych fragmentarycznie prób wpływania na kształtowanie się pewnych dziedzin gospodarczych w drodze stosowania celowych zarządzeń podatkowych.

Najpopularniejsze obecnie w Polsce zagadnienie inwestycji przemysłowych wymaga właśnie takich ułatwień. Wśród inwestycji najpilniejszych należy wymienić obrabiarki, budynki fabryczne i źródła energii. Zdaniem referenta ulgi winny być stosowane w pierwszym rzędzie w stosunku do tych najpilniejszych inwestycji.

Prezes Klarner podkreślił z naciskiem

Nowa przedziałnia w Holandii

W najbliższym czasie powstanie w holenderskim okręgu włókienniczym w Nijverdal nowa przedziałnia, która będzie jednym z największych i najbardziej nowoczesnych przedsiębiorstw tego typu. Przeszczelnienie zabudowania fabryki obejmie teren przeszło 10.000 m². Nowa fabryka zatrudni ma przeszło 1.000 robotników.

fakt, iż wyjątkowo wysokie podniesienie skali podatku dochodowego było przewidziane na okres 2 lat. Niestety nie wiadać zapowiedzi odnośnie powrotu do dawnych norm.

Wśród innych palących potrzeb życia gospodarczego w zakresie podatkowym p. prezes Klarner podkreślił sprawę podwójnego opodatkowania dochodów spółek, co zniechęca do lokat oszczędności w tych formach naszego gospodarstwa. Mogłoby to nastąpić np. w formie zniesienia opodatkowania dywidend. Do kumulacji kapitałów w celu tworzenia większych przedsiębiorstw, niezbędnych w wielu dziedzinach przemysłowych zniechęca również system progresji, nie liczący się zupełnie z rentownością, a stosowany jedynie w zależności od bezwzględnej wysokości dochodu spółek.

Do tej samej kategorii samorząd gospodarczy zalicza rewizję obecnie obowiązujących stawek podatku obrotowego, zwłaszcza zaś sprawę nierównej stopy podatkowej dla przedsiębiorstw przemysłowych. Jeśli zaś chodzi o ujemny wpływ obciążeń podatkowych na rozwój małych placówek gospodarczych to przypisać to należy w pierwszym rzędzie nieracjonalnemu systemowi świadczeń przemysłowych szczególnie dotkliwemu dla handlu.

Omawiając sprawę nadmiernych obciążeń na cele ubezpieczeń społecznych mówca zaznaczył, iż dojrzała już całkowicie do realizacji konieczność zasadniczej reformy, zmierzającej do zapewnienia równowagi finansowej ubezpieczeń, zachwianej obecnie oraz do ustalenia kosztu ubezpieczeń społecznych, a zatem i zakresu świadczeń na rzecz ubezpieczonych, na gospodarczo oraz społecznie usprawiedliwionym poziomie.

Fakty stwierdzają niezbicie, że przy nadmiernych obciążeniach rosną niewspółmiernie zaległości w opłatach ubezpieczeniowych. Zbliżenie obciążeń do granic uzasadnionych gospodarczo, umożliwia płatnikom wywiązanie się z zobowiązań. Powrót do wysokich składek na ubezpieczenia społeczne z okresu przed rokiem 1936, musiałby być uznany jako jeden z tych hamulców, które przeciwdziałają będą normalnemu rozwojowi i pomyślnemu wykorzystaniu dobrej koniunktury.

W końcowej części swego przemówienia prezes Klarner omówił problem nowelizacji prawa przemysłowego, podkreślając, iż samorząd przemysłowo-handlowy nie ogranicza się do krytyki projektu Komisji, lecz przystępuje do opracowania pozytywnych wniosków co do reformy ustroju rzemiosła.

„Mała reforma podatkowa“

Po przemówieniu prez. Klarnera, zakończonym apelem o zacieśnienie współpracy czynników rządowych i organów administracji państwowej z samorządem gospodarczym, przystąpiono do szczegółowych obrad nad zagadnieniem reform podatkowych.

Ogólny szkic niezbędnych reform dał radca Schaetzel, poczem wicedyr. Izby Łódzkiej, dr. Sand przedstawił opracowany przez samorząd przemysłowo-handlowy projekt „małej reformy“ w zakresie podatków i opłat publicznych.

Projekt powyższy składa się z następujących zasadniczych części:

1) Reforma świadczeń przemysłowych. Zw. Izba — jak już na tym miejscu wielokrotnie podnosiliśmy — domaga się całkowitego zniesienia świadczeń przemysłowych i zastąpienia ich odpowiednią podwyżką podatku obrotowego, progresywnie wzrastającą aż do pewnej ustalonej granicy obrotu. Podstawą tego projektu jest założenie, iż obciążenia z tytułu tej podwyżki nie mogą przewyższać obciążeń, wynikających z obecnych opłat za świadczenia przemysłowe.

2) Reforma podatku obrotowego. W tym zakresie projekt przewidyje przede wszystkim wyrównanie stawek podatku obrotowego, w obecnej swej strukturze krzywdzącego przedsiębiorstwa wyższych kategorii. Wyrównanie winno pójść po linii obniżenia stawek dla tego rodzaju przedsiębiorstw z obecnych 1,9 proc. co najmniej do 1,7 proc.

3) Reforma podatku dochodowego. Tutaj na plan pierwszy wysuwa się zniesienie podwójnego opodatkowania spółek akcyjnych.

4) Zryczałtowanie podatku obrotowego dla drobnych płatników. W tym zakresie projekt Zw. Izba nie wiele odbiega od obecnego stanu rzeczy. Zachowuje dotychczasowy system wymiaru podatku w oparciu o ugodowe ustalenie obrętu płatnika, podwyższa natomiast z obecnych 50 do 75 tysięcy zł. górną granicę rocznego obrotu, uprawniającą do korzystania z ryczałtu.

5) Przyznanie ulg dla inwestycji przemysłowych. Zw. Izba domaga się rozciągnięcia

niechęcia na cały przemysł przewidzianych w projektach ustawowych rządu ulg inwestycyjnych dla wschodnich dzielnic Polski i Centralnego Okręgu Przemysłowego. Ulgi powyższe — jak wiadomo — polegają na całkowitym lub częściowym odpisywaniu z podstaw wymiarowych podatku dochodowego wydatków na trwałe inwestycje przemysłowe.

6) Reforma opłat stempowych. W tej dziedzinie samorząd gospodarczy domaga się zarówno zmniejszenia niektórych opłat stempowych, jak również uproszczenia wielce skomplikowanego w niektórych punktach wysoce nieżywej ustawy stempowej.

Dalsze reformy

Po wyczerpaniu spraw, związanych z zagadnieniem obciążeń z tytułu podatków i opłat publicznych, zebranie Zw. Izby przeszło do zagadnienia obciążeń z tytułu świadczeń społecznych.

Referat na ten temat wygłosił radca Zieleniewski, który omówił konieczność zasadniczej reformy ubezpieczeń społecznych i podkreślił bezowocność prac specjalnej komisji, powołanej do zbadania tej sprawy przez Min. Przemysłu i Handlu.

W dalszym ciągu referent wskazał, iż obecna sytuacja gospodarcza wyklucza podwyższenie opłat ubezpieczeniowych, co grozi wobec wygaśnięcia z dn. 1 stycznia dekretu P. Prezydenta Rzplitej, wprowadzającego obniżoną skalę stawek. Ponieważ wydanie nowego dekretu jest niemożliwe ze względu na zbliżającą się sesję Sejmu, Zw. Izba wystąpił o wniesienie do Sejmu rządowego projektu ustawy, utrwalającej stawki ubezpieczeniowe na dotychczasowym poziomie.

Z kolei zjazd Zw. Izby przystąpił do obrad nad zagadnieniem reformy prawa przemysłowego, którą to sprawę referował wiceprezes Izby Łódzkiej, dr. Borner.

Referent wskazał, iż oprócz znanego projektu reformy prawa przemysłowego, którego wyrzekło się już Min. Przemysłu i Handlu, istnieje jeszcze drugi, mniej znany projekt posła Snopczyńskiego, ogłoszony do laski marszałkowskiej. Projekt ten bodaj dalej jeszcze idzie, niż omawiany szeroko projekt komisji ministerialnej, zatem samorząd przemysłowo-handlowy kategorycznie wypowiada się przeciwko niemu.

Ze względu na jego niecelowość Zw. Izba domaga się, aby również Ministerstwo ustosunkowało się do niego negatywnie na terenie Sejmu.

Zw. Izba, doceniając konieczność przeprowadzenia reformy prawa przemysłowego, gotowe jest podjąć prace nad tym zagadnieniem wspólnie z innymi samorządami gospodarczymi, jednak jako główną wytyczną tej reformy stawia także jej przeprowadzenie, by odpowiadała ona całokształtowi potrzeb gospodarczych i zmierzała do uprzemysłowienia kraju.

W zakończeniu obrad Zw. Izba inż. Rodowicz wygłosił odczyt o regulacji rzeki Wisły. Projekt inż. Rodowicza przewiduje regulację Wisły etapami w ciągu 20 lat kosztem 300 milionów złotych.

Sprawa powyższa bardzo blisko interesuje świat gospodarczy, tak iż w toku dyskusji nad omawianym projektem zarysowała się ewentualność udziału sfer przemysłowych w jego finansowaniu. (—)

O 25 proc. mniejsze obroty

miał w bież. sezonie zimowym przemysł wełniany

Przed kilku dniami omawialiśmy na tym miejscu przebieg sezonu zimowego w branży bawełnianej, oceniając go jako niepomyślny. Jeszcze bodaj gorzej sezon ten kształtował się w branży wełnianej, której obroty oceniane są jako o 20 do 25 proc. słabsze niż w r. ub.

Poza ujemnym bilansem sezonu zimowego na sytuację rynku wełnianego nadal jeszcze wpływ wywiera wyjątkowo niekorzystny przebieg sezonu letniego, podczas którego wystąpiła silnie nadprodukcja i w konsekwencji bardzo poważne pozostałości na składach fabrycznych. Aczkolwiek produkcja zimowa była możliwie ściśle dostosowana do bardzo skromnego zapotrzebowania rynkowego i z tego okresu dużych zapasów nie ma, to jednak pozostałości letnie w fatalny sposób ciążyły na rynku.

W wybitnym stopniu pogorszyła sy-

tuację przemysłu wełnianego zła wypłacalność kupiectwa, prowincjonalnego, pomimo niewątpliwie dobrej z jego strony woli. Fala niewypłacalności, o której pisaliśmy niedawno, objęła przede wszystkim przemysł konfekcyjny, uderzając tym samym w głównego dostawcę branży konfekcyjnej — przemysł wełniany.

Pod wpływem scharakteryzowanej sytuacji ceny artykułów wełnianych uległy ostatnio lekkiemu osłabieniu, chociaż nie można jeszcze mówić o ich zasadniczej niższe. Zachwianie cen wyraża się narazie głównie przez udzielenie większych skont, bonifikat i t. d. Tym nie mniej z uwagi zarówno na kształtowanie się sytuacji, jak i na potaniecie surowca, ceny artykułów wełnianych na nowy sezon ulegną — jak przewidują — obniżce w granicach 5 do 10 proc. (li).

Giełda pieniężna

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była zniżkowa, przy obrotach małych Notowano: Amsterdam 293.40, Bruksela 89.80, Gdańsk 100, Helsingfors 11.66, Londyn 26.34, Nowy Jork 527.38, Nowy Jork — kabel 527.75 Oslo 132.40, Paryż 17.92, Praga 18.58, Sztokholm 135.75, Zurych 121.95. Bank Polski płać za dolary amerykańskie i kanadyjskie 525, floreny holenderskie 292.40, franki francuskie 17.67, szwajcarskie 121.54, belgi belgijskie 89.55, funty angielskie 2625, palestyńskie 26, guldeny gdańskie 99.80, korony czeskie 16.70, duńskie 117, norweskie 131.75, szwedzkie 135.10, liry włoskie 21, szylingi austriackie 98, marki fińskie 11.25, niemieckie 114, niemieckie srebrne 117.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była utrzymana, przy obrotach ograniczonych Notowano: Bank Polski 107.75, Cukier 33.25, Węgiel 24.25, Lilpopy 53.25, Starachowice 30.

PAPIERY PROCENTOWE Dla papierów procentowych tendencja była również utrzymana, przy większych obrotach 4 i pół proc. wewnątrz, 4 proc. konsolidacyjną i 5 proc. Warszawy z r. 1933. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I em. 73.25, seria 8425 — 84.75, II em. 72.25, seria 8338, 4 proc. dolarowa 39.75, 4 proc. konsolidacyjna 60.25, odcinki drobne 58.75 — 59, 5 proc. konwersyjna 63.50 — 63, 4 i pół proc. wewnątrz 57.50, odcinki drobne 56.88, 4 i pół proc. ziemskie 56.75 — 57, 4 i pół proc. ziemskie poznańskie seria L 55.25, seria K 55, 5 proc. Warszawy stare 64.50, 5 proc. Warszawy z r. 1933 62.50 — 62.75, 5 proc. Łodzi z r. 1933 57.50. W obrotach pozagiełdowych dokonano transakcyj 3 proc. renta ziemiska 53.50, odcinki po 1000 zł 54, po 500 zł 57.25, 57, Rudzki 8.85.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolarówka 40.25—40.00, pożycz. inwestycyjna I-sza emisja 73.00—72.75, pożycz. inwestycyjna II-ga em. 72.00—71.75, pożycz. konsolidacyjna grube 60.50—60.25, pożycz. konsolidacyjna drobne 59.00—58.75, pożycz. wewnątrz 57.50—57.25, Bank Polski 108.00—107.50. — Tendencja utrzymana.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszym zebraniu łódzkiej giełdy zbożowo-towarowej notowano: pszenica 29.00—29.50, pszenica zbierana 27.50—28.50, jęczmień jednolity 20.75—21.25, jęczmień brow. 22.00—23.00, owies 23.50, mąka żytnia 65 proc. 32.75, mąka pszenna razowa 33.00—34.00, słoma żytnia 8.00—8.50, słoma pszenna 7.50—8.00, siano luzem 12.00—13.00, siano prasowane 10.00—10.50.

NOTOWANIA BAWELNY

z dnia 25-go listopada 1937 roku.
GIEŁDY AMERYKANSKIE — nieczynne.
LIVERPOOL: Loco 4.66, listopad 4.52, grudzień 4.54, styczeń 4.58, luty 4.60, marzec 4.68, kwiecień 4.65, maj 4.68, czerwiec 4.69, lipiec 4.71, sierpień 4.72, wrzesień 4.74, październik 4.76, listopad 4.77, grudzień 4.79.
 Giza: Loco 7.18, listopad 6.33, styczeń 6.43, marzec 6.48, maj 6.52, lipiec 6.61, wrzesień 6.61, październik 6.71, listopad 6.67.
 Egipska: Loco 8.21.
 Upper: Loco 6.00, listopad 5.79, styczeń 5.66, marzec 5.66, maj 5.69, lipiec 5.73, wrzesień 5.73, październik 5.79, listopad 5.79.
BREMA: Loco 9.80, grudzień 8.67, styczeń 8.72, marzec 9.20, maj 9.41, lipiec 9.64, październik 9.79.
ALEKSANDRIA. Sakellaris: styczeń 13.81, marzec 13.70, maj 13.51.
 Giza: Styczeń 11.78, marzec 11.85, maj 11.93.
 Ashmoun: Grudzień 9.73, luty 9.76, kwiecień 9.79, czerwiec 9.86, październik 10.11.

Spadek obrotów niemiecko-sowieckich

„L'Information” donosi z Berlina, że według danych statystycznych obroty handlowe między Niemcami a Z.S.R.R. spadły w roku bież. do najniższego poziomu, jaki był dotychczas notowany. Eksport niemiecki do Z.S.R.R. osiągnął zaledwie 100 mln. RM, import zaś z Z.S.R.R. do Niemiec — 50 mln. RM. Spadek obrotów handlowych między obu krajami przypisać należy, zdaniem „L'Information”, zniesieniu szeregu placówek konsularnych niemieckich w Z.S.R.R. i sowieckich w Niemczech.

Możliwość eksportu włókienniczego do Kolumbii

Państwowy Instytut Eksportowy komunikuje, że konsul R. P. w Bogocie nadał mu kilka próbek materiałów, przeważnie płócien w różnych kolorach, które mogłyby być w większych ilościach lokowane w Kolumbii.

Obecnie rynek ten zaopatruje się głównie w Stanach Zjednoczonych.

Artykułem dużego zbytu mogły być kapy oraz przykrycia na stół, przede wszystkim z pluszu bawelnianego. Poza tym Kolumbia interesuje się importem dodatków krawieckich, głównie płócien uszytych i materiałów podszewkowych do ubrań męskich.

Konsulat zapytywany był również o skarpetki bawelniane męskie, sprowadzane do Kolumbii w ogromnych ilościach. W związku z powyższym Instytut wzywa zainteresowanych do składania odnośnych ofert do konsulatu R. P. w Bogocie po uprzednim otrzymaniu bliższych danych od Instytutu (Nr. aktu P/30019/46).

Stabilizacja cen rolniczych

Minimalne wahania notowań zbóż chlebowych

Na większych zagranicznych rynkach zbożowych ceny wyraźnie zaczynają się stabilizować na pewnym poziomie. Ogólna sytuacja jednak nie jest pomyślna, ceny bowiem w Stanach Zjednoczonych ustalają się poniżej opłacalności, w Kanadzie zaś kształtują się cokolwiek wyżej, lecz wyłącznie skutkiem nieurodzaju.

Na rynku krajowym pod wpływem zakupów Państw. Zakładów Przemysłowo-Zbożowych ceny cokolwiek się poprawiły, zwykła jednak była krótkotrwała. W chwili obecnej ruch cen jest minimalny, wahania na poszczególnych rynkach bardzo małe, zależnie od przemijającej koniunktury miejscowej.

Upadłości i układy

W dniu 10 listopada 1937 roku likwidator firmy „Trama, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji”, mieszczącej się w Łodzi przy ul. Al. I-go Maja Nr. 14, wniosł do sądu podanie o ogłoszenie upadłości firmy „Trama, sp. z ogr. odp.”.

Spółka z ogr. odp. „Trama” zawiązana została w dniu 12 maja 1934 roku. Celem jej była fabrykacja i sprzedaż pończoch i trykotaży. Kapitał zakładowy spółki wynosił 36.000 zł. Własnych maszyn spółka nie posiadała.

Aktywa spółki wynoszą, według ich rzeczywistej wartości — 8.037,50 zł., podczas gdy pa-

rynek zwierząt rzeźnych przechodzi poważne przesilenie. Podaż sztuk niedotuczonych jest bardzo duża, a ceny niskie. Na giełdzie warszawskiej notowania za bydło chude spadły do 16 zł. za 100 kg. żywej wagi, to znaczy, że krowę można było kupić już za 50 zł. W tym samym czasie za bydło opasowe, stanowiące pierwszorzędną towar ubojowy, osiągnęto do 100 zł. za 100 kg., to jest 6 razy więcej.

Na rynku masła nastąpiła lekka poprawa, czy trwała — trudno sądzić, zdaje się jednak, że wobec zbliżających się świąt Bożego Narodzenia i nastania chłodniejszej pory ceny nie powinny się zbyt obniżyć.

sywa spółki wynoszą sumę zł. 14.539 gr. 67. Kapitał własny, według bilansu na dzień 25 października 1937 r. wynosi zaledwie zł. 670.03.

W tym stanie jest oczywiste, że majątek spółki nie wystarczy na pokrycie wszystkich długów, co zmusza likwidatora do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie spółce upadłości.

Sąd ogłosił upadłość firmie „Spółka z ogr. odp. „Trama” w likwidacji, wzywając jednocześnie wierzyteli upadłej firmy do zgłoszenia swych wierzytelności sędziemu komisarzowi do dnia 10 stycznia 1938 r.

Radioprogram

SOBOTA, dnia 27 listopada 1937 r.

6.15—6.20 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
 6.20—6.40 Gimnastyka. 6.40—7.00 Muzyka (płyty). 7.00—7.15 Dziennik poranny. 7.15—8.00 Muzyka (płyty). 8.00—8.10 Audycja dla szkol. 8.10—11.15 Przerwa. 11.15—11.40 Audycja dla szkół: „Śpiewajmy piosenki” poprowadzi prof. Tadeusz Mayzner. 11.40—11.57 Serenady (płyty) 11.57—12.03 Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03—13.00 Audycja południowa. W przerwie o 12.20: Dziennik południowy 13.00—15.00 Przerwa.
 15.00—15.10 O wszystkim po troszku.
 15.10—15.27 Śpiewa Aniela Szlemińska (płyty) 15.27—15.30 Łódzkie wiadomości giełdowe.
 15.30—15.45 Wiadomości gospodarcze.
 15.45—16.15 Teatr Wyobraźni dla dzieci — Stuchowisko p. t. „O Syrenie, która chciała zostać człowiekiem” wg baśni Andersena z ilustracją muzyczną Jana Miklakiewicza.
 16.15—16.50 Polska kapela ludowa Feliksa Dzierżanowskiego.
 16.50—17.00 Pogadanka aktualna.
17.00—17.15 „Artur Grotter” — opowieść biograficzna wygłosi Beata Obertyńska (ze Lwowa).
 17.15—17.50 „Od Aten do Bayreuth” — Migawki z dzieł opery. Audycja III w opracowaniu prof. Lucjana Kamieńskiego (z Poznania).
 17.50—18.00 Nasz program
 18.00—18.10 Wiadomości sportowe.
 18.10—18.15 Wiadomości sportowe lokalne.
 18.15—18.25 „Słońce wszystkich grzeje, ale nie dla wszystkich świeci” — pogadanka — wygłosi Szczepan Andrzejewski.
 18.25—18.45 Nowe nagrania rozrywkowe (płyty) 18.45—18.55 Rozmowa z radiosłuchaczami — przeprowadzi Dyr. Bohdan Pawłowicz.
 18.55—19.00 Pogadanka aktualna.

19.00—19.50 Audycja dla Polaków za granicą:
 a) „Tańcowała ryba z rakiem” audycja dla dzieci w opracowaniu Józefa Sorokowicza
 b) „Andrzelki” audycja w oprac. Henryka Ładosza.
 19.50—20.00 Pogadanka aktualna.
 20.00—21.45 Koncert rozrywkowy (z Krakowa). Wykonawcy: Salomonowy Kwartet Rozgłośni Krakowskiej: Irena Orska (sopran), Henryk Szyfman (baryton) oraz Ryszard Frank i Jacek Roman (duet fortepianowy). W przerwie o godz. 20.45: Dziennik wieczorny i Pogadanka aktualna.

21.45—22.00 „Przyjaciele Przekładni” — skecz Witolda Raorta (ze Lwowa).

22.00—22.50 Muzyka lekka w wykonaniu Orkiestry Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego.
 22.50—23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.
 23.00—23.30 Muzyka taneczna (płyty).
 23.30—0.30 Koncert życzeń.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

18.00 PARIS PTT. Koncert symfoniczny z udziałem pianisty A. Unińskiego.
 19.30 WIEDEN „Ewa” — operetka Lehara.
 20.00 PRAGA. „Car i cieśla” — opera Lortzinga
 20.00 BELGRAD. „Polska krew” — operetka Nedbala.
 21.00 RZYM. „Ginevra degli Almieri” — opera Mario Peragallo (tr. z Bolonii).
 21.00 BRUKSELA FLAM. Wieczór oper (tr. z Teatru).
 21.15 SZTOKHOLM. Rapsodia na temat pieśni marynarzy szwedzkich.
 21.30 PARIS PTT. Koncert orkiestrowy.
 22.00 LUKSEMBURG. Koncert symfoniczny.

Ułaskawienie Niemców na Litwie

Królewiec, 26 listopada.
 (PAT). Jak donoszą z Litwy z okazji święta armii zostało ułaskawionych dalszych 8 Niemców, skazanych w t. zw. procesie Neumanowców. Z zasądzonych wówczas 82 Niemców przebywa jeszcze obecnie w więzieniu 16.

Strajki we Francji

Paryż, 26 listopada.
 (Pat) Na poniedziałek został wyznaczony 4-godzinny strajk powszechny robotników portowych na znak protestu przeciwko wypowiedzeniu umowy zbiorowej przez przedsiębiorców.

Milhuza, 26 listopada.

(Pat) 10.000 robotników zatrudnionych w kopalniach potasowych Haut Rhin ogłosiło strajk generalny.

Eksportowe towary japońskie drożeją

Jak donoszą z Japonii, ostatnie oferty tamtejszych kupców na towary konfekcyjne i galanterijne skierowane do Holandii, są o około 20 proc. wyższe od poprzednio składanych ofert. Skłoniło to zapewne importerów holenderskich do szukania podobnych artykułów w krajach europejskich.

Plastyka w Łodzi

Wystawa prac

M. Feuerringa i J. Sliwniaka

W Muzeum im. Bartoszewiczów znajduje się kilka prac Maksymiliana Feuerringa: tak więc nazwisko utalentowanego artysty tego nie jest Łodzi obce.

Feuerring, który od kilku lat — po długiej artystycznej wycieczce zagranicą — osiadł na stałe w Polsce, wystąpił obecnie z wystawą, nie imponującą wprawdzie ilością eksponatów, ale zato — jeśli chodzi o jakość — pierwszorzędną.

Na wystawę tę składają się tak gwaście jak i obrazy olejne. Malowniczy Kazimierz ze swoją ciekawą architekturą drewnianą i tak charakterystycznymi zaułkami dostarczył Feuerringowi tematów do jego wyborczych gwasz. Feuerring, zachowując dokumentarność motywów, umie podkreślić w nich swoją indywidualność artystyczną — swoją kulturę i klasę.

Piękne gwasze te posiadają swój specyficzny charakter. Wnikliwy twórca umie oddać w nich, że tak powiemy, klimat ślicznego Kazimierza, malując je nową techniką, przez co gwasze te zbliżają się do prac olejnych.

W swoich obrazach olejnych Maksymilian Feuerring wykazuje wielką kulturę malarską, wyborną technikę i wszelkie zalety pierwszorzędnego kolorysty.

Utalentowany malarz w doborze plam unika przypadkowości. Zestawienie kolorów jest u niego logiczne, a przytem bardzo harmonijne i niezwykle efektowne. Feuerring unika z zasady krzykliwych dysonansów kolorystycznych. Od purpurowych wykrzykników woli symfonię zieleni i niebieskości.

Te właśnie dwa kolory stanowią kolorystyczną podstawę dwóch jego wyborczych pejzaży górskich z okolicy Rozłusza.

„W kapieli” jest kompozycją rytmiczną o czterech zasadniczych kolorach utrzymanych w tintoretowskiej gammie.

„Kobieta i kwiat” jest kompozycją nawskroś kolorystyczną, opalizuje ona kolorem, brany od wewnątrz. Efekt umieszczenia ruchliwych kwiatów na tle spokojnego tła jest z punktu malarskiego bardzo ciekawy.

Poemater. szarości jest „Wisła w zimie”, podczas gdy dużo kolorystycznych niuansów wprowadza Feuerring do swojego „Upału”, przesyconego ciepłem i słońcem.

W plejadzie współczesnych malarzy Maksymilian Feuerring, artysta rzetelny, inteligentny, a przede wszystkim bardzo utalentowany, zajmuje należne sobie miejsce. To też wystawa prac jego godna jest zwiedzenia i dyskusji.

Obok Feuerringa udział w wystawie bierze Józef Sliwniak.

Jest to bardzo poważny metaloplastyk, nie szukający w blasku ani ekspresji, ani efektów malarskich — który zato stara się wydobyć z niej wszelkie walory plastyczne.

Z bardzo drobnymi wyjątkami udaje się to Sliwniakowi w stu procentach.

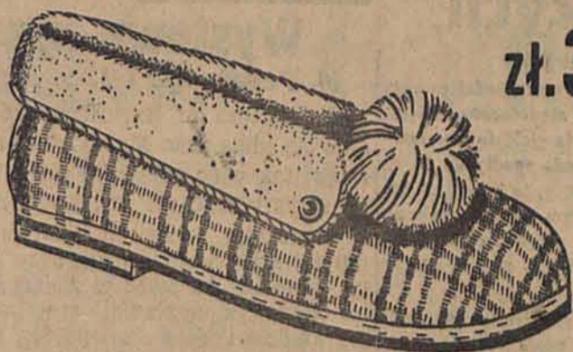
Metaloplastyczne prace Sliwniaka to przeważnie kompozycje figuralne lub głowy. Artysta w poszukiwaniu za tematami sięga często do motywów bardzo odległych, więc starożydowskich. Sliwniak archaizuje je i stylizuje, dochodząc do zgoła ciekawych wyników. Czasami jednak, przesycając się takimi motywami jak „Salomon i Sulamitka”, przechodzi do dzisiejszości („Nosiwoda”).

Lecz również i tu zachowuje on swoją skłonność do stylizacji. M.

„CHANUKA” U KOMBATANTÓW ŻYDÓW.

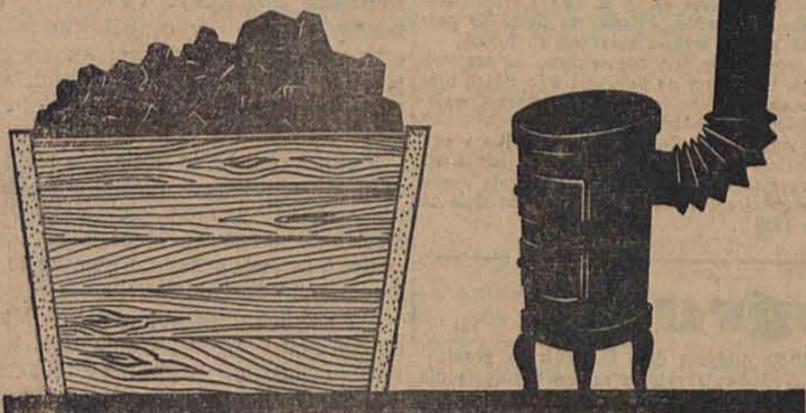
W niedzielę, dnia 28-go b. m., odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Gdańskiej Nr. 91 o godzinie 17-jej uroczysty obchód dla żołnierzy wyznania mojżeszowego garnizonu łódzkiego. Zapalenie tradycyjnej świeczki, oraz nabożeństwo odprawia kapelan O.K. kpt. Drymmer. Po części wokalnno-muzycznej i okolicznościowych przemówieniach nastąpi rozdanie podarków chanukowych żołnierzom przez członków zarządu kół pań przy Związku.

Nieście pomoc najbiedniejszym

zł. 3.20

TYLE WĘGLA trzeba spalić
aby otrzymać to ciepło, co dają

PAPUCIE

Nota

Adresy: PIOTRKOWSKA 63
PIOTRKOWSKA 4
GŁÓWNA 48
PIOTRKOWSKA 317

„OLLA-CRISTALLIN” to rewelacja!

LEKARZ - DENTYSTA

F. Kopciewska
Piotrkowska 8

Telefon 232-55

Przyjmuje od 10-1 i od 3-7-ej.

LEKARZ - DENTYSTA

B. Nusbaumowa
Przyjmuje od 5 do 8 po poł.
Piotrkowska 51

TELEF. 121-23.

DR. MED.

TREPMAN

specjalista chorób wenerycznych, skórnych, moczopłciowych

Zawadzka 6

tel. 284-12

przyjmuje od 8-11, 3-4 i 6-9 wiecz

DR. MED.

ROZEN

CHOROBY DZIECI.

przeprowadziła się

MONIUSZKI 2

Tel. 169-59 — Przyjmuje od 4-7.

D' Reicher

Specjalista chorób
skórnych, wenerycznych
i seksualnych

Leczenie promieniami Roentgena
Południowa 28. Tel. 201-93
przyjmuje od 8-11 rano i od 5-8
wiecz. w niedziele i święta od 9-12

PRZYCHODNIA dla chorych
WENERYCZNIE

mężczyzn i kobiet

PIOTRKOWSKA 88

Leczenie chorób wenerycznych i skórnych. Kobiety i dzieci przyjmuje kobieta - lekarz. Przychodnia czynna od 9 r. do 9 w. Specjalny gabinet kosmetyczny. PORADA 3 ZŁ.

„Czystość”

przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi

Czyszczenie szyb.

PIOTRKOWSKA 44, telefon 167-45.

Ceny konkurencyjne.

DR. MED.

JAN POLAK

CHOROBY WEWNĘTRZNE

i ALERGICZNE

ul. Nawrot 7

TEL. 154 21

zodz. przyleć 5-7.

Dr. MED.

Al. Kopciewski
Piotrkowska 8

przyjmuje od godz. 1.30-2.30 i od

godz. 7-8

telefon 232-55.

ZAKOPANE:

Na ferie zimowe przyjmę pod troskliwą opieką młodzież szkolną. Willa „Heńka” komfortowa z centralnym ogrzewaniem pięknie położona w drodze do doliny „Białego”. Jazda na nartach pod kierownictwem doświadczonych instruktorów. Zgłoszenia: Helena Streisenbergowa Anstadta 5, telef. 104-58.

JEZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam. Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-70, w godzinach 2-3.

STOŁY krzesła tylko w i-mie
WYŚCIELANE najtaniej kupisz

Sz. Mastłowicz
ZACHODNIA 57

Własny wyrób! Dogodne warunki!

RUTYNOWANA
NAUCZYCIELKA
muzyki
udziela lekcji gry
fortepianowej (mo
skiewskie konser-
watorium) oraz
francuskiego po
kilkuletnim poby-
cie w Paryżu.
G. HURWICZ-
SZTYLLEROWA,
Aleja 1-go Maja 9
m. 6.

Poszukiwany
Kalander
towarowy
Oferty do Republiki sub „I. P.”

Matki!

Zapisuje
swe
niemowlęta
do

„Kropki Mleka”

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.

Centralna lecznica zębów

I CHIRURGJI JAMY USTNEJ w ŁODZI.

PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY

ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83

Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10-1.

Stomatolog przyjmuje od 9-11.

LEK.-DENT. ŻADZIEWICZ.

PODEGI JAK LUSTRO
DZIEKI PAŚCIE

**Kupno
i sprzedaż**

GABINET DENTYSTYCZNY (całko-
wite urządzenie) jest do sprzedania.
Częstochowa, II. Aleja 18, m. 1. 28

RESZTKI w wielkim wyborze na sukienki, ubranka, spodniczki, golfy i płaszczki, Narutowicza 36. Telefon 113-18. Dawniej Legionów 17, R. Braude.

DO SPRZEDANIA 6-cio morgowy plac przylegający stacji Widzew, bocznicą tel. 102-16. 28

FUTRA — płaszcze fokowe, karakuto-
we, lapkowe, lisy etc. najtaniej i najdogodniejsze warunki poleca H. Luft,
11 Listopada 7, tel. 259-27, front, II piętro. Urzędnikom rabat.

Lokale

2 POKOJE z kuchnią łazienka na elektryczności w nowoczesnym domu Magistracka 15, od zaraz do wynajęcia. Dzwonić 212-05 lub 163-56. 28

UMEBLOWANY pokój z wygodami i niekrepującym wejściem do wynajęcia, Legionów 48, fr. II p. m. 5.

POKÓJ dwuosobowy umeblowany do wynajęcia pojedynczej osobie lub małżeństwu, Fiszer, 11 Listopada 47, II p. 28

FRONTOWY pokój ładnie umeblowany z używalnością telefonu, dla Pana, od zaraz do wynajęcia. Władność: telefon 106-69. Główna 5 m. 15.

DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany z wygodami dla jednej osoby, Pomorska 8, m. 5, front I.

Posady

SZOFRER z własnym autem poszukuje zajęcia. Auto kryte lub otwarte obciążenie na 800 kgr., Jodłowa 9 (dom własny), Babceżyński.

BUCHALTER młody, wykwalifikowany bilansista, ze znajomością korespondencji polskiej od zaraz poszukiwany. Oferty z referencjami do Republiki sub. „Buchalter”. 28

**Nauka
i wychowanie**

ENGLISH teacher gives lessons and conversation, Cegielińska 3, m. 5, tel. 153-14. 28

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a, zastąpi od 4-8 po poł.

75 GR. lekcja francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tłumaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna. Południowa 20 m. 20. I-sza lewa of. parter.

Rozmaite

DRÓBNE ogłoszenia w „Republice” są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. (Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj pod drobne ogłoszenie do „Republiki”

DOBRE prosperujące przedsiębiorstwo włókiennicze poszukuje wspólnika z kapitałem zł. 50.000, sub. „A” do Republiki 27

TEODOR KALISTA, Wileńska 11, zgubił dowód osobisty oraz książeczkę Ubezpieczalni.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148 i 600-620.

**PRENUMERATA
„REPUBLIKI”**

w Łodzi zł. 4.—, za odosłanie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.— „Republika”; „Express” w Łodzi z odosłaniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubnowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabularyczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Stosne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.